

Lima Llaqtapi, Iskay chunka tawayuq p'unchay Inti Raymi Killa 1975

WIÑAYPAQ SAYARIYKU

REVOLUCION PERUANAQ TIQSINPI YUYAYMANASPA

Revolucion Peruanaqa Sapallanmi apa puriyin hatarinchantaq kallpachakusa llaqtamanta t'igranapqa sistema, politico y social, hinapa chinkachinapqa sociedad subdesarrollada, capitalista, oligárquica nisqata, chaymanta imperialismu wachaynimman, nisqata chayman hatarinchinapqa huq chanin masichakuya, tukuy ilapan peruanuqa ruwasqanta yanaparikusa, hunt'esaq atiy atipay socialpi ikenapqa llaqtas masichakusqan qullanasqa kananqa **nacionalista e independiente** nikunu **Revolucion Peruanaqa** chaymanta tiqsikun **humanismo revolucionario** mana uyaqqa social mit'a chaymanta manataq **dogmáticos** y totalitarios kumanan.

1 Por ser nacionalista

Taqyachintaq amachakuntaq Perú llaqtas quillanata amachallantaq sapan kayninta, kallpachakuyinatapas tukuy kawsayinatapas;

—Hufiuntaq, mast'arintaq llaqtas apuskuqunaq saqiywasanchista, chamanntaq, peruanonkunag llaqtanchipa qhapaq yuyavintata, awnarraq, sapan llank'ay willakuiñinkuta chaymanta masichakuya kaqintawan.

—Llantanchipa qhari tajiyantin mash-khan tukuy askha qhapaq **social y cultural** yuyavintata riqispataq, yanapan.

—Munakuntaq kikin Perú llaqtaq t'iqrayin hunt'achiya **social y política** hunt'aynuq kanman hina.

—Amachakuntaq, mana kutirio llaqtanchipa qhapaq kaqintata; chaymanta.

—Allinta waqaychun peruanuqa kamayniwa waqaychallantaq, ideología y política yuyavintiñan mirachinapqa hinaltatataq waqaychan qhapaq yuyáy rimaykunata kikin Yuyay Wasikuna sunqunpi; llaqtas apuskuqunaq willay llusqisan chay llaqtanchimanta kamaq aychanniqmanta.

2 Por ser independiente

—Taqyachintaq yuyavintanta kikin politico munayninta chaymanta t'agan iñirichipa maypin tumaqyapach mich'uksiyinatapas;

—Hatalintaq sinchi warnik'a ima riqch'aymantapas, tumayqa fit'iymanta, utaq chay politico, económica o militar yupaychasaq atiy mayqin atipay tumaqyapach chawpinmantapas;

—Ruwaykuynintataq pusan, Tawantisuyu, América Latina llaqtakuna llapallan hunt'achiyyin taripanapqa.

—Rimantaq no alineado, kayninta hinapa chaymanta kuskachakusa kimta pacapí (tercer mundo) wakinchakusa llaqtakunawan; chaymanta;

—Munantaq musuq willaykunamanta tumaqaya ayinmanta llank'aniapqa cheqataq masichakunapqa, qispisaq llaqtakunata hatarinchinapqa chaymanta, kuskachasqa qullanasa, llaqtakuna hatarinapqa.

Nacionalista e independiente kasqan rayku, revolucion peruanqa mana kutirio anti imperialista sayarin.

—Munachintaq llank'anamantian qulqiyuq qhapaqayvapas llaqsin chayta.

—Oshawachinas, imaynas kanman, economía pluralistapi, llank'ay rururuchy propiedad socialpi kallpachakuqtinku;

—Oshawachintaq, ruwananta chay propiedad estatal llaqta masichakuy allipanapqa, Estado Participatorio chiehusqani; chaymanta;

b. Humanismo Revolucionario qhachinimi qispichiq hamut'ayta.

—Munachintaq p'atachasaq masichakuypi, mana o'kiy kamayniyuq, qispis hund'ay kunanta, runaq qispivintu churakusa, munay, mana munay kamachiykunawan, mukichiymanpas.

—Marfanaktaq atiy atipataq kamachiwan llusqichunku, pisí runaq makín haywaykuninwaq masichaskaq tisqimanta pacha, hunt'asqataq tukuy llaqtas mirachiykunawan.

—Yanaparillangataq, runakunaq kamaq yuyavintanta tantaqsa kamaq yuyavintatas, sapan kayninta tajiychispa masichakupsa yuyachakunapqa.

e. Humanismo Revolucionario cristiano hamut'aypi walparikun ilapan runakunata qusquchakuyintanta tawnanan tisqillantaq fraternidad humana chaymanta iñirichin tukuy social y económica mana chaninpatata.

—Ugarisun munakanuyqa, unanchanta, chinkachisuntaq llapallan awqanakuy kamaq, tisqikunata, amaña peruanu pura maqanakunanchisqap.

Tajiychispa awan llank'aspalla chanin masichakuya, allin qispisaq runakuna runa kayninta sumaqta wiñashiyta tukuy chaywapi kanankupaq.

—Tukuy yuyay munasca hatarichisun runakuy kusi kawysata cheqaqanta p'atachana, mana llank'ay suwaqkunawan, nitaq, suwichikukunawan masichakupsa, chaymanta sapan tisqis cheqaq tukuy peruanukunata tantanapana;

—Riqsillantaq panakumanta tukuy aylluq tisqikusanta awan qhapaq runakumanta, yachay wasin qasqata qillí, kay ch'away ankaylikumanta kay apus willaykumanta qhachinapqa nikunsi carácter participatorio Revolución Peruanaqta tisqin.

Munachintaq hatun mast'ay ñankunata kichachita tukuy peruanukunanta kamachinakupaq haykunata, may wichiwaynapias.

—Tajiychintaq llapallan instituciones basadas en la intervención democrática hunt'ayninkunta, chaymi kanga kawsayin, hira runakunakupawan hatarinchaku masichaku p'atachakunapwa Nawaiparintan runa pura masichakuq llank'anakunata munayfinkuna urqukanapqa políticos, sociales y económicos nisqata.

—Yuyachintaq musuq wiñallikuyta Perú llaqtancha tisqapach amaña centralismo y la burocratización tisqinapanqa.

—Munallantaq allinchasqa llank'aqkuna umaliyman, huq kanankupaq proyedadman chaymanta, utilidades de las empresas nisqaman.

—Yanapantaq, asllamanta, **instituciones autónomas**, nisqanchishman kamachikuy chaskinakupaq peruanó llank'aqkunamanta, chay rayku, samanpantaq yachasqaña tantanakuykunata.

—Amachakuntaq organizaciones sociales sapan kayninkunata t'aqantaq tukuy hawa munaykunata chaymanta, nisqalámantataq sanmanpar, füqanchispa política masichakuy-nichis aqo runa rakiyman riqchaq.

e. Kasukuspanchis yuyachaynimman, kay willakuymantra Revolución Peruana gallary-nimpi hap'imuspa carácter pluralista chay alli key manta;

—Riqsintaq tukuy peruanukunaq kamayninta, ninapaq kutichinapqaas politicanente heñuñakupsa tukuy qispisaq rakiyinta. Chay rayku, unanchantaq riqisqahuñunakuykunata, rakiykunatawan rimaspaku, imaymama política pantay mana pantaykununata yuyaychispa.

Chaytqap Revolución Peruana churakun chaninchispa, kikim rimaynta, ch'uyata, hunt'asqata, mana wasipi chaskispa, nitaq pantay simiñwan chihiliyachis papaq idiosípticos tisqinkunata.

—Economiaptas yanapay imaymama masichakuykunata wiñallispa, dinámica y flexible, risqiyaptaq riqsisllantaq prioritaría sector de propiedad social, cheqipn llapallan kaqpas tukuy llank'aqkunamanta llaqtapi masichakuqkuna chaypitaq estado nisqanchis yupanq tisqis llank'aykunamanta desarrollo y el beneficio de la comunidad nisqatas. Sector privadota allinchasqata rampanga congestiónaria, hinaspatac, ch'ullu runaq kayninkuta, propiedad privada hunt'asqata huch'yulpi llank'aq qhatukunawan, industria artesanal llank'anakunawan.

4

4. Kay tisqinkunamanta pacha qallarispan, Revolución Peruanaqa, churacanta q'uchuqaq llank'ay ruwanata huq **democracia social de participación plena** nisqta hunt'achinapqa.

a. Huq sistema político participatorio llaqtas runakunawan tawnasqata.

b. Huq sistema económico pluralista, prioritaría sector de propiedad social tisqisqata.

c. Huq sistema social conjunto de comportamiento y valores morales tisqisqata q'iqinakupan, kay apu chaninchis, qispita, llank'aytawan, munakanuya, ama sua kayta, chaymanta, yupaychaytawan runakuy runaq saminin rayku.

Llimalaqtta iskay chunka pisqayuq p'unchay. Kámary Killa

OFICINA CENTRAL DE INFORMACIONES.

Arrosninchis masichakunqa

● Allinti puririchispas kay revolucionchista, kamachikukunqinches qeslichinku iskay qilqakunata, kay Decreto Supremumuna chaynatan ninku:

1.- Reforma Agrariaq allin llaqtachispis puririnapaq, churakanquna maypis tukun puna urqu allpaku, maypitaq qallarinqa yunku ukhu chajra allpaku.

2.- Kamachillanakutamis Reforma Agraria mast'arikunapaq Jaén, Bagua, San Ignacio, pruvincialkunapi, Amazonas departamentupiwan.

Jaén, Bagua pruvincialkunapi qespichinkufa arros t'akay mast'arisqanakta, hatun karay rurutu kallchaspas, llata Perú llaqtanchis runakunaq mikhuananpaq, kikinlataqmip Contisuyu yunkakunapi mast'arillankutamis kay sumaq ruruta, Jequetepeque, Zaña, Chancay yunkapijuwan kampisunu Cooperativakunaq (CAPS) maki llanckay llanllullanpi allinta masichakuspa kay mikhuna arros ruruta, ascertawan, algodonpuwan kuskachakuspa, kay iskay productukunata gobiernumis chalan Peru hawa llaqtakunaman.

Kay Reforma Agrariaq mast'arikuninwan Jaén, Bagua, San Ignacio pruvinciajuwan, Amazonas, Arequipa departamentukunawan chayraq revolución kallchaskuspa sayarishan, hunt'achispa rimayinakta llaqtaq mānakuskan hina, chajra allpa kanan lapa llank'aq runakunapaq, allin Reforma Agraria chanihakunapaq, Perú suyu sumaqta yupaychananpaq musuq kawsayman chayspa.

Mona llaqtakunata arros chajra urinringa.

huancavelicaman apanku allin alpakkunata

Kay Alpakkunataq millmanwanmi llaqtanchis p'achallitukuna.

enrique gallegos wamink' atan mink' akunku

● Qusqu llaqtak hatun p'unaychaynpi, Inti Raymi Killapi, Federación Agraria Revolucionaria Tupaq Amaru Cusco, q'uchurikunkaku, kay sumaq llaqtapi, unanchayninta chaskikunkunapaq; hinaman yuyayiniku k'ancharinanpaq llapa kampisunkunag allin fiesta panasankupaq.

Kay q'uchurikuyaninkupi, churapaynaku hatun qhatuta, Pacha Mamaq ruru saminchasqanta, llapa llaqtaman thalakukunapaq.

Chay raykuq anirkunku, llapanca kay hatun hufiunakuypi paykuna pura flawinchayungaku maykamafla, flawapachinku emperankuta, fiataq makinkupi llapa chajra alpa chaskisanku Reforma Agraria haywarisqan rayku.

Yuyaychallankutamis Federación Agraria umalliqinkuna, kay qhatupi pachaj waranaq kilusta thalakunka papa, llapa Qusqu llaqtan runakuna hunt'achinankupaqq dispinsankuta, yunku ukhumantajis qhatunqaku llapa ruruchisankunkuta.

Chay raykuq anirkunku, llapanca kay hatun hufiunakuypi flawinchayungaku llapa flawapacq saminchasqa umalliqinkunata Arcadio Hurtado, José Zúñiga, Melquiades Huamán, Simón Oviedo, Carmelo Candia, Remigio Huamán, paykuna rayku allinta yupaychankupaq musuq kawsayta tarinhanu kama.

● Zona Agraria XIII, Ayacucho llaqtamanta pacha, rantchikunapaq chanchis chunka suyatayuq (176) "Huacaya" alpakkunata, kusa allin mirachinankupaq Centro de recria de "Lachoco" uywana patatas, Huancavelica departamento.

Chay Centro de Recria de "Lachoco", uywana patapi churapaykunku iskay wata hunt'achinanku kama, allin qispinakupaq, hina pasqtayqtaq mast'arinkupaq llapa puna urukunaman, llapa ayllukumanan mafakusku hina qunankupaq, chaynatan rimayinipi nin Ing. Isaías Casavide Dávila, Zona Agraria XIII umalliqin.

Kay pachaj qanchis chunka suyatayuq "Huacaya" alpakkunata apanmuksa Quillau Suyumanta Centro Nacional de Cria de Camelidos "La Raya", Puno departamento.

Kay rantisanku apakkunaman pachaj qesha chunka crita alpakkunata, kuykunamantaq suqta chunka chichu kashanku, wakin iskay chunka suyatayqtaq, urqu allpakkunata, hinataq yawayram rimayinipi Ing. Juan Vásquez Cuentas, Zona Agraria XIII huj umalliqin.

Yachasqaykichis hina alpaka aychata mikhukunimi puna urqu patankunapi, millmantataq kusa allin puchukunata allwukan, kunkantaq chayraq qilqakun alpaka uywana mast'arikunapaq.

● Ministro de Industria i Turismo Wiraucha, AP Alberto Jiménez de Lucio, Qusqu llaqtata ringa, Gobierno Revolucionario sutinpi q'uchurikunkunapaq, kay llaqtat hatun p'unaychaynpi.

Hinalataqmi Calca, Urubamba pruvincialkunata ringa, pachaj pisqa chunka wata hunt'achinankupaq, Provinciaian qespichanku rayku, qilqa mast'arinkuywan.

Kikin Minsistro de Industrias, rakillanqataqmi qilqakunata llapa

Tacna, Inti Raymi Killa, Waranqa Isqun Pachaj qanchis chunka pisayayuq wata.
Guillermo Ghorndike L.
Crónica Mit'alta umalliq wiraucha:

Anchata kusikuspan qan wirauchawan rimayta qallarini, kay kikin kusikuyllantawtaq napaykuyki.

Cantan wiraucha, anchata afianchaykuspa mañarikipa, sapanka Runasimipi mit'alii qilqakusqanta, Crónicaq qilqata apachimaykupaq.

Astawanqa munayman, apachimuwanyakita, kay Inti Raymi Killa, chunka p'unaychaypi qilqakusqanta; castellano simipiwan iluqsisqan rayku.

Manan chayllachu, kanmi hujukunas willakuykuna, kashan 7 de Junio chaskikuna, llapallan Runasimipi qilqasqa.

Kaytan mañakupaq, mana kya llaqtachis k'uchukama, kay Tacna llaqtakama CRONICAWAN qilqa chayamusqan rayku. Runasimicha chayllatian kaywan aypata munarini.

Manan kay Pera llaqtanchis k'uchupi, kay Tacna llaqtapi Runasimicha rimakunchi, ichaga yachayku, askhan fuqa hina runakuna kashayku. Runasimicha yachayta munakuna; fiataq kunanga oficialta chayllatian kaywan aypata munarini.

Wajch runan kani, k'illukunapi qhatuq runan kani.

Icha uyarwankiman nisan, kaypi ejan.

Ricardo Cárdenas Chacolla

L.E. 5788695

Dirección: Zarunilla 700

(o Correo Central de Tacna)

San Sebastián, llaqtapi Chunka Kinsayoc p'unaych Inti Raymi Killa - waranqa isqon pachaq qanchis chunka pişayoc wata.
Wiraocha:
Qolqaquna Umaliq
Cronicamanta
Guillermo Thorndike

Munasqa Wiraocha:

Nauapapa qelqayinpiñ hñapaykamoyq'i ancha sumacta. Ima Sumac kusikun kasiq'ou q'uchayku qashuca runacuna qoso llaqtapi.

Chayraq llaqt'a, fabricapi llaqt'aq llipllyaku, tuyuk sondoykuwan chayquerku qeshua runa simichista kamachiqinchiwam'ki Juan Velasco Alvaradomanta, hanac pacha taytanchischa payta apachimuray chiq'ay suyonti llaqtanchis qespichinapaq allintan maqinta mat'arispa llyuta chiq'ay maya kananman churascha, chaymi kusisonqo qosefokuna kasayku.

Kunanga umaykuta wichayman oq'arispaq cheshua simykuta rimasqqa, manacha pipas p'inqakunqafachu piña mayta cholo indio, niwaqtuykupas, Chay Ollayaynypin Roja wataramiun liipin Comunidad Ayamaca Pumarmarca Aylu:runata, o'chullantin allinta kalpa charicupsa, sumaqta pachamama allpanchista llaqtarinkuna amata pita manchasa qespichinshas revolutionchista.

Noq'anchismantaq a manan chayqita atiwas chismanchita chay Asociación Revolucionaria Santa Rosa Urbanasidorcunaq, revoluciónwanmi kaiku nispa alpanchista qochi wayta munawanchis, nitqaq revoluciónwanqatachu kanku.

Paklunaqaq neqaciomionti ruwanakunapq qochiyta munawanchis Pata-Paula Tarpuna alpanchiskunata. Allintan llyb riqisiku chay dirigentinkutu atupa p'insaq Juan Vargas runata.

Nan rikuniya-yachayna qiqen Dr. José Ignacio Telio Campodónico Vocal de la Corte Suprema Lima llaqtachismana gobiermorichispa kachamusqan wiraocha. Chayllatan rimaymuyqichis waqeykuna.

Ancha chiqakta mañakuyki wiraocha Guillermo Qelqamuskayta publikaypanpay Cronicachisp. Chayllata mañaykuyki wacha campisoqpa Churin, hoc p'unaych kamana.

Benigno Coesco Pantigoso

Licenciado del Ejército

Libería Militar No. 402863950

Jimenez de Lucio quisqu kampisinukunawan kuska chakunqa

● Ministro de Industria i Turismo Wiraucha, AP Alberto Jiménez de Lucio, Qusqu llaqtata ringa, Gobierno Revolucionario sutinpi q'uchurikunkunapaq, kay llaqtat hatun p'unaychaynpi.

Hinalataqmi Calca, Urubamba pruvincialkunata ringa, pachaj pisqa chunka wata hunt'achinankupaq, Provinciaian qespichanku rayku, qilqa mast'arinkuywan.

Kikin Minsistro de Industrias, rakillanqataqmi qilqakunata llapa

Qusqu llaqtak umalliqunana mact'arillankutamis mink'akuynta Ministro de Industriasman, wiraucha AP Alberto Jiménez de Luciuman; Saqaywaman Inti Raymi q'uchurikuyman, llaqtawanan kuskachakunapaq, kay sumaq raymakhuyupi.

Cronicawen mit'alii qilqamanta pacha, apachiyku napaykuyniyukuta Qusqu hatun llaqtachismana, musuq Kawsayman flawpanrapaq, Peru suyunchu allin yupaychankunapaq.

Mozambique, aypanga qispiriyinti

● LORENZO MARQUEZ' Inti Raymi killa, 1975 watapi (CRONICAPAO). Lorenzo Marquez llaqtan, Mozambique llaqtata Umalin.

Kay Mozambique llaqta kashan Afrika Kontinentipi, antisuyupin, mast'arikun qanchis pachaq pusaq chunka pisqayuq waranqa kilometru-pi, chaypi tiyanu yaqa qanchis hunu pisqa pachaq waranqa runakuna.

Mozambiqueño runakuna awqana-

kuypi karanku, askha wataña. Paykuna Portugal llaqtawan awqana-kuypi sayanku, Independencian, qispinan rayku.

Ichaq, ayriwa killapi, iskay chunka pisqayuq p'unchaypi, 1974 watapi, Portugal llaqtapin militarkuna revolu-stunta qallariranku.

Hinaspa, paykuna ninku: Manan kanchu kay pachapi ni imayniraq

kallipas, munasqan llaqtakunata llallichankupaq.

Hinaspa, rimariyip hukuranku mozambiqueño runakuna, Portugal kamachiqunawan, chaypi kushka rimaypi ninku, Mozambique Independiente kanga, qispinang nipa.

Chay raykun, kuanmantu pacha sayarin musuq llaqta Repùblica de Mozambique sutiyuq.

onu yanapanqa bolivia chile peru llaqtakunata

● Roma, Inti Raymi killa (CRONICAPAO). Lima llaqtakunata, tispi myuntin llaqtakunata, huñukunku Organización de las Naciones Unidas, nisqanchispi (ONU).

Chaypi kashan huj organismo: Programa de las Naciones Unidas para el Desarrollo (PNUD), sutichasaq.

Paykuna qhawanchaku, ima hina-tan yanapanumangu Bolivia, Chile, Peru llaqtakunaq kamachiqunawan.

Kay kamachiqunata chajrata aqu-patapi ruwayta munakuna, aqu patapi tarparunku-pa, chaypi puquchinan-kupaq.

Nawpaqa ñan chay aq patapi tarparunku.

Chay PNUD nisqa, sayarin wajcha llaqtakunata yanapanampaqmi, kaw-sanapar qachaq runakunawan yana-parku.

Habana llaqtapi, eustaquio maylle rimarin

● HABANA, Inti Raymi killa, 1975 watapi (Prensa Latina). Eustaquio 'Maylle' Confederación Nacional Agraria, Perú suyumanata, Umaliq, periodistatalanawan rimarispa nin:

Llapan compañerokunawa, Cuba llaqtapi kashayku, resqinsakusa, llapan wayqiyunkunawa puriyakachayku Cuba llaqtata riqspisa.

Llapan markakunamemi riyku, historianta riqspisa, llapan awgana-kuninkutu riqspisa, wayqiy Fidel Castroq awganakuyntuna. Nuqayupis askata luchaspayku, maqanakuspayku, Revolution Peruana rayku.

Anchachus, llapan wayqiykuna, llapan karpisinkuna, llapan obrero-kuna, haykunman ch'ulla rimayllaman, kay Cuba llaqtapi hira. Musuq kawsayti, Peru llaqtapi sayarichinay-kupaq —nueva sociedad— nisqanchis musuq kawsayta t'ikarichinankupaq.

Astawan rimarispa Eustaquio Maylle, nirqan: Confederación Nacional Agraria, huñuñ aswan tawa hunu runakunata.

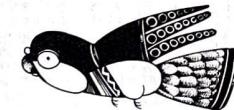
Kunanqa, Peru llaqtapiqa, huñukunata nueva política kactin rayku, llapan karpisinkuna, obrerokuna, unay chiqnisqaq runakuna, qunqasqa runakuna.

Huj llaqtayuq runakunalla kaspera, huj kikin simillapi rimanankupaq. Gobierno Revolucionario Peru llaqtata 'Wainik'a Juan Velasco Alvarado, kamachikun runa simita ofisialispasa, chaywanga unay wataku-napi qunqasqa, runasimischa huj-manta chaskikapusun.

Kunanqa chay simipi rimarimunku Hanpikkuna, Amachakuna, inginerukuna, Karpisinkunaqa ya-chankun chay simita, paykunaq

siminku kaqtin. Chaymi kusikunapaq. Chay kamachiqa yanapanqa llapan runakunaman, hujllaman tantaykukus-pa, aswan qyllamanta kawsanankupaq.

Inapas, Eustaquio Maylle, rimarin: Intraymi killapi, qanchis p'unchaypi Sullalchayta ruwanchis Fuerza Arma-da llaqta runakunawan ima. Juan Velasco Alvarado Presidentiwan, llapan peruan runakuna hujla kanapaq, Nuqataq, Cuba llaqtapi kashaqtiqa manan chayta qunqan-chu.

Eustaquio
Maylle

ee uu kamachiqtan ch'atanku

● KINSHASA, ZAIRE, Inti Raymi killa (CRONICAPAO). Zaire llaqtan kikin Afrika kontinentipi kashan, iskay hunu kinsa pachaq tawa chunka pisqayuq kilumitriput mast'arikun, kay llaqtaga turunni umiña rumita (diamante), quri (oro), anta (cobre), ima sutiyuq.

Chay Zaire llaqta kamachiqunata, ch'atanku Estados Unidos llaqtata, kamachiqunawan, hingata nipa: Qankunan wañuchiyta munarak-

chis Presidente Mobutu Sese Seko, chayta munarankichis ruwayta, kamachiqunata t'iqrankunapaq.

Chaytapis nin kikin Presidente Mobutu, willakumon chaypas hap'iru-munku hujkuna, militarkuna, pikuna kushkachakunku, Estados Unidos munasqanwan.

Huj kutitañan qhawanchis, CIA q'ata ruwana, ruwasqanta ima millay ruwaytan ruwanaku.

chis Presidente Mobutu Sese Seko, chayta munarankichis ruwayta, kamachiqunata t'iqrankunapaq.

Chaytapis nin kikin Presidente Mobutu, willakumon chaypas hap'iru-munku hujkuna, militarkuna, pikuna kushkachakunku, Estados Unidos munasqanwan.

Huj kutitañan qhawanchis, CIA q'ata ruwana, ruwasqanta ima millay ruwaytan ruwanaku.

chis Presidente Mobutu Sese Seko, chayta munarankichis ruwayta, kamachiqunata t'iqrankunapaq.

Chaytapis nin kikin Presidente Mobutu, willakumon chaypas hap'iru-munku hujkuna, militarkuna, pikuna kushkachakunku, Estados Unidos munasqanwan.

Huj kutitañan qhawanchis, CIA q'ata ruwana, ruwasqanta ima millay ruwaytan ruwanaku.

chis Presidente Mobutu Sese Seko, chayta munarankichis ruwayta, kamachiqunata t'iqrankunapaq.

Chaytapis nin kikin Presidente Mobutu, willakumon chaypas hap'iru-munku hujkuna, militarkuna, pikuna kushkachakunku, Estados Unidos munasqanwan.

Huj kutitañan qhawanchis, CIA q'ata ruwana, ruwasqanta ima millay ruwaytan ruwanaku.

chis Presidente Mobutu Sese Seko, chayta munarankichis ruwayta, kamachiqunata t'iqrankunapaq.

Chaytapis nin kikin Presidente Mobutu, willakumon chaypas hap'iru-munku hujkuna, militarkuna, pikuna kushkachakunku, Estados Unidos munasqanwan.

Huj kutitañan qhawanchis, CIA q'ata ruwana, ruwasqanta ima millay ruwaytan ruwanaku.

chis Presidente Mobutu Sese Seko, chayta munarankichis ruwayta, kamachiqunata t'iqrankunapaq.

Chaytapis nin kikin Presidente Mobutu, willakumon chaypas hap'iru-munku hujkuna, militarkuna, pikuna kushkachakunku, Estados Unidos munasqanwan.

Huj kutitañan qhawanchis, CIA q'ata ruwana, ruwasqanta ima millay ruwaytan ruwanaku.

chis Presidente Mobutu Sese Seko, chayta munarankichis ruwayta, kamachiqunata t'iqrankunapaq.

Chaytapis nin kikin Presidente Mobutu, willakumon chaypas hap'iru-munku hujkuna, militarkuna, pikuna kushkachakunku, Estados Unidos munasqanwan.

Huj kutitañan qhawanchis, CIA q'ata ruwana, ruwasqanta ima millay ruwaytan ruwanaku.

chis Presidente Mobutu Sese Seko, chayta munarankichis ruwayta, kamachiqunata t'iqrankunapaq.

Chaytapis nin kikin Presidente Mobutu, willakumon chaypas hap'iru-munku hujkuna, militarkuna, pikuna kushkachakunku, Estados Unidos munasqanwan.

Huj kutitañan qhawanchis, CIA q'ata ruwana, ruwasqanta ima millay ruwaytan ruwanaku.

chis Presidente Mobutu Sese Seko, chayta munarankichis ruwayta, kamachiqunata t'iqrankunapaq.

Chaytapis nin kikin Presidente Mobutu, willakumon chaypas hap'iru-munku hujkuna, militarkuna, pikuna kushkachakunku, Estados Unidos munasqanwan.

Huj kutitañan qhawanchis, CIA q'ata ruwana, ruwasqanta ima millay ruwaytan ruwanaku.

chis Presidente Mobutu Sese Seko, chayta munarankichis ruwayta, kamachiqunata t'iqrankunapaq.

Chaytapis nin kikin Presidente Mobutu, willakumon chaypas hap'iru-munku hujkuna, militarkuna, pikuna kushkachakunku, Estados Unidos munasqanwan.

Huj kutitañan qhawanchis, CIA q'ata ruwana, ruwasqanta ima millay ruwaytan ruwanaku.

chis Presidente Mobutu Sese Seko, chayta munarankichis ruwayta, kamachiqunata t'iqrankunapaq.

Chaytapis nin kikin Presidente Mobutu, willakumon chaypas hap'iru-munku hujkuna, militarkuna, pikuna kushkachakunku, Estados Unidos munasqanwan.

Huj kutitañan qhawanchis, CIA q'ata ruwana, ruwasqanta ima millay ruwaytan ruwanaku.

chis Presidente Mobutu Sese Seko, chayta munarankichis ruwayta, kamachiqunata t'iqrankunapaq.

Chaytapis nin kikin Presidente Mobutu, willakumon chaypas hap'iru-munku hujkuna, militarkuna, pikuna kushkachakunku, Estados Unidos munasqanwan.

Huj kutitañan qhawanchis, CIA q'ata ruwana, ruwasqanta ima millay ruwaytan ruwanaku.

chis Presidente Mobutu Sese Seko, chayta munarankichis ruwayta, kamachiqunata t'iqrankunapaq.

Chaytapis nin kikin Presidente Mobutu, willakumon chaypas hap'iru-munku hujkuna, militarkuna, pikuna kushkachakunku, Estados Unidos munasqanwan.

Huj kutitañan qhawanchis, CIA q'ata ruwana, ruwasqanta ima millay ruwaytan ruwanaku.

chis Presidente Mobutu Sese Seko, chayta munarankichis ruwayta, kamachiqunata t'iqrankunapaq.

Chaytapis nin kikin Presidente Mobutu, willakumon chaypas hap'iru-munku hujkuna, militarkuna, pikuna kushkachakunku, Estados Unidos munasqanwan.

Huj kutitañan qhawanchis, CIA q'ata ruwana, ruwasqanta ima millay ruwaytan ruwanaku.

chis Presidente Mobutu Sese Seko, chayta munarankichis ruwayta, kamachiqunata t'iqrankunapaq.

Chaytapis nin kikin Presidente Mobutu, willakumon chaypas hap'iru-munku hujkuna, militarkuna, pikuna kushkachakunku, Estados Unidos munasqanwan.

Huj kutitañan qhawanchis, CIA q'ata ruwana, ruwasqanta ima millay ruwaytan ruwanaku.

chis Presidente Mobutu Sese Seko, chayta munarankichis ruwayta, kamachiqunata t'iqrankunapaq.

Chaytapis nin kikin Presidente Mobutu, willakumon chaypas hap'iru-munku hujkuna, militarkuna, pikuna kushkachakunku, Estados Unidos munasqanwan.

Huj kutitañan qhawanchis, CIA q'ata ruwana, ruwasqanta ima millay ruwaytan ruwanaku.

chis Presidente Mobutu Sese Seko, chayta munarankichis ruwayta, kamachiqunata t'iqrankunapaq.

Chaytapis nin kikin Presidente Mobutu, willakumon chaypas hap'iru-munku hujkuna, militarkuna, pikuna kushkachakunku, Estados Unidos munasqanwan.

Huj kutitañan qhawanchis, CIA q'ata ruwana, ruwasqanta ima millay ruwaytan ruwanaku.

chis Presidente Mobutu Sese Seko, chayta munarankichis ruwayta, kamachiqunata t'iqrankunapaq.

Chaytapis nin kikin Presidente Mobutu, willakumon chaypas hap'iru-munku hujkuna, militarkuna, pikuna kushkachakunku, Estados Unidos munasqanwan.

Huj kutitañan qhawanchis, CIA q'ata ruwana, ruwasqanta ima millay ruwaytan ruwanaku.

chis Presidente Mobutu Sese Seko, chayta munarankichis ruwayta, kamachiqunata t'iqrankunapaq.

Chaytapis nin kikin Presidente Mobutu, willakumon chaypas hap'iru-munku hujkuna, militarkuna, pikuna kushkachakunku, Estados Unidos munasqanwan.

Huj kutitañan qhawanchis, CIA q'ata ruwana, ruwasqanta ima millay ruwaytan ruwanaku.

chis Presidente Mobutu Sese Seko, chayta munarankichis ruwayta, kamachiqunata t'iqrankunapaq.

Chaytapis nin kikin Presidente Mobutu, willakumon chaypas hap'iru-munku hujkuna, militarkuna, pikuna kushkachakunku, Estados Unidos munasqanwan.

Huj kutitañan qhawanchis, CIA q'ata ruwana, ruwasqanta ima millay ruwaytan ruwanaku.

chis Presidente Mobutu Sese Seko, chayta munarankichis ruwayta, kamachiqunata t'iqrankunapaq.

Chaytapis nin kikin Presidente Mobutu, willakumon chaypas hap'iru-munku hujkuna, militarkuna, pikuna kushkachakunku, Estados Unidos munasqanwan.

Huj kutitañan qhawanchis, CIA q'ata ruwana, ruwasqanta ima millay ruwaytan ruwanaku.

chis Presidente Mobutu Sese Seko, chayta munarankichis ruwayta, kamachiqunata t'iqrankunapaq.

Chaytapis nin kikin Presidente Mobutu, willakumon chaypas hap'iru-munku hujkuna, militarkuna, pikuna kushkachakunku, Estados Unidos munasqanwan.

Huj kutitañan qhawanchis, CIA q'ata ruwana, ruwasqanta ima millay ruwaytan ruwanaku.

chis Presidente Mobutu Sese Seko, chayta munarankichis ruwayta, kamachiqunata t'iqrankunapaq.

Chaytapis nin kikin Presidente Mobutu, willakumon chaypas hap'iru-munku hujkuna, militarkuna, pikuna kushkachakunku, Estados Unidos munasqanwan.

Huj kutitañan qhawanchis, CIA q'ata ruwana, ruwasqanta ima millay ruwaytan ruwanaku.

chis Presidente Mobutu Sese Seko, chayta munarankichis ruwayta, kamachiqunata t'iqrankunapaq.

Chaytapis nin kikin Presidente Mobutu, willakumon chaypas hap'iru-munku hujkuna, militarkuna, pikuna kushkachakunku, Estados Unidos munasqanwan.

Huj kutitañan qhawanchis, CIA q'ata ruwana, ruwasqanta ima millay ruwaytan ruwanaku.

chis Presidente Mobutu Sese Seko, chayta munarankichis ruwayta, kamachiqunata t'iqrankunapaq.

Chaytapis nin kikin Presidente Mobutu, willakumon chaypas hap'iru-munku hujkuna, militarkuna, pikuna kushkachakunku, Estados Unidos munasqanwan.

Huj kutitañan qhawanchis, CIA q'ata ruwana, ruwasqanta ima millay ruwaytan ruwanaku.

chis Presidente Mobutu Sese Seko, chayta munarankichis ruwayta, kamachiqunata t'iqrankunapaq.

Chaytapis nin kikin Presidente Mobutu, willakumon chaypas hap'iru-munku hujkuna, militarkuna, pikuna kushkachakunku, Estados Unidos munasqanwan.

Huj kutitañan qhawanchis, CIA q'ata ruwana, ruwasqanta ima millay ruwaytan ruwanaku.

chis Presidente Mobutu Sese Seko, chayta munarankichis ruwayta, kamachiqunata t'iqrankunapaq.

Chaytapis nin kikin Presidente Mobutu, willakumon chaypas hap'iru-munku hujkuna, militarkuna, pikuna kushkachakunku, Estados Unidos munasqanwan.

Huj kutitañan qhawanchis, CIA q'ata ruwana, ruwasqanta ima millay ruwaytan ruwanaku.

chis Presidente Mobutu Sese Seko, chayta munarankichis ruwayta, kamachiqunata t'iqrankunapaq.

Chaytapis nin kikin Presidente Mobutu, willakumon chaypas hap'iru-munku hujkuna, militarkuna, pikuna kushkachakunku, Estados Unidos munasqanwan.

Huj kutitañan qhawanchis, CIA q'ata ruwana, ruwasqanta ima millay ruwaytan ruwanaku.

chis Presidente Mobutu Sese Seko, chayta munarankichis ruwayta, kamachiqunata t'iqrankunapaq.

Chaytapis nin kikin Presidente Mobutu, willakumon chaypas hap'iru-munku hujkuna, militarkuna, pikuna kushkachakunku, Estados Unidos munasqanwan.

Huj kutitañan qhawanchis, CIA q'ata ruwana, ruwasqanta ima millay ruwaytan ruwanaku.

chis Presidente Mobutu Sese Seko, chayta munarankichis ruwayta, kamachiqunata t'iqrankunapaq.

Chaytapis nin kikin Presidente Mobutu, willakumon chaypas hap'iru-munku hujkuna, militarkuna, pikuna kushkachakunku, Estados Unidos munasqanwan.

Huj kutitañan qhawanchis, CIA q'ata ruwana, ruwasqanta ima millay ruwaytan ruwanaku.

chis Presidente Mobutu Sese Seko, chayta munarankichis ruwayta, kamachiqunata t'iqrankunapaq.

Chaytapis nin kikin Presidente Mobutu, willakumon chaypas hap'iru-munku hujkuna, militarkuna, pikuna kushkachakunku, Estados Unidos munasqanwan.

Huj kutitañan qhawanchis, CIA q'ata ruwana, ruwasqanta ima millay ruwaytan ruwanaku.

chis Presidente Mobutu Sese Seko, chayta munarankichis ruwayta, kamachiqunata t'iqrankunapaq.

Chaytapis nin kikin Presidente Mobutu, willakumon chaypas hap'iru-munku hujkuna, militarkuna, pikuna kushkachakunku, Estados Unidos munasqanwan.

Huj kutitañan qhawanchis, CIA q'ata ruwana, ruwasqanta ima millay ruwaytan ruwanaku.

chis Presidente Mobutu Sese Seko, chayta munarankichis ruwayta, kamachiqunata t'iqrankunapaq.

Chaytapis nin kikin Presidente Mobutu, willakumon chaypas hap'iru-munku hujkuna, militarkuna, pikuna kushkachakunku, Estados Unidos munasqanwan.

Huj kutitañan qhawanchis, CIA q'ata ruwana, ruwasqanta ima millay ruwaytan ruwanaku.

chis Presidente Mobutu Sese Seko, chayta munarankichis ruwayta, kamachiqunata t'iqrankunapaq.

Chaytapis nin kikin Presidente Mobutu, willakumon chaypas hap'iru-munku hujkuna, militarkuna, pikuna kushkachakunku, Estados Unidos munasqanwan.

Huj kutitañan qhawanchis, CIA q'ata ruwana, ruwasqanta ima millay ruwaytan ruwanaku.

chis Presidente Mobutu Sese Seko, chayta munarankichis ruwayta, kamachiqunata t'iqrankunapaq.

Chaytapis nin kikin Presidente Mobutu, willakumon chaypas hap'iru-munku hujkuna, militarkuna, pikuna kushkachakunku, Estados Unidos munasqanwan.

Huj kutitañan qhawanchis, CIA q'ata ruwana, ruwasqanta ima millay ruwaytan ruwanaku.

chis Presidente Mobutu Sese Seko, chayta munarankichis ruwayta, kamachiqunata t'iqrankunapaq.

Chaytapis nin kikin Presidente Mobutu, willakumon chaypas hap'iru-munku hujkuna, militarkuna, pikuna kushkachakunku, Estados Unidos munasqanwan.

Huj kutitañan qhawanchis, CIA q'ata ruwana, ruwasqanta ima millay ruwaytan ruwanaku.

chis Presidente Mobutu Sese Seko, chayta munarankichis ruwayta, kamachiqunata t'iqrankunapaq.

Chaytapis nin kikin Presidente Mobutu, willakumon chaypas hap'iru-munku hujkuna, militarkuna, pikuna kushkachakunku, Estados Unidos munasqanwan.

Huj kutitañan qhawanchis, CIA q'ata ruwana, ruwasqanta ima millay ruwaytan ruwanaku.

chis Presidente Mobutu Sese Seko, chayta munarankichis ruwayta, kamachiqunata t'iqrankunapaq.

Chaytapis nin kikin Presidente Mobutu, willakumon chaypas hap'iru-munku hujkuna, militarkuna, pikuna kushkachakunku, Estados Unidos munasqanwan.

Huj kutitañan qhawanchis, CIA q'ata ruwana, ruwasqanta ima millay ruwaytan ruwanaku.

chis Presidente Mobutu Sese Seko, chayta munarankichis ruwayta, kamachiqunata t'iqrankunapaq.

Chaytapis nin kikin Presidente Mobutu, willakumon chaypas hap'iru-munku hujkuna, militarkuna, pikuna kushkachakunku, Estados Unidos munasqanwan.

Huj kutitañan qhawanchis, CIA q'ata ruwana, ruwasqanta ima millay ruwaytan ruwanaku.

chis Presidente Mobutu Sese Seko, chayta munarankichis ruwayta, kamachiqunata t'iqrankunapaq.

Chaytapis nin kikin Presidente Mobutu, willakumon chaypas hap'iru-munku hujkuna, militarkuna, pikuna kushkachakunku, Estados Unidos munasqanwan.

Huj kutitañan qhawanchis, CIA q'ata ruwana, ruwasqanta ima millay ruwaytan ruwanaku.

chis Presidente Mobutu Sese Seko, chayta munarankichis ruwayta, kamachiqunata t'iqrankunapaq.

Chaytapis nin kikin Presidente Mobutu, willakumon chaypas hap'iru-munku hujkuna, militarkuna, pikuna kushkachakunku, Estados Unidos munasqanwan.

Huj kutitañan qhawanchis, CIA q'ata ruwana, ruwasqanta ima millay ruwaytan ruwanaku.

chis Presidente Mobutu Sese Seko, chayta munarankichis ruwayta, kamachiqunata t'iqrankunapaq.

Cheqnityarpaq runakuna

Imarayku chiqni tarpaq runakuna, gringukunata amachaspa qilli qilqapi kay CRONICAPI llank'aq runata k'amiq. Revolusuntan manchakun. Imarayku sansa gallunkuwan k'amiq. Imarayku gamunalkunaq k'umillunkuna, riawpaq kapurakuna, kay Runasimipi mit'al rikhirisqamanta pacha, phifa mach'aqway hinaraq CRONICAWAN sutipi millay miliy thuyayushanku.

Manan chay runakunaq munanku Runasimipi rimanyakuta. Manan munakuchu chajripi llank'aq runakunaq rimanyakuta. Manan chay dili fiati paqarickuna munanku chiqqa rimaypi, Revolusimanta rimasqaykuta.

Chay CRONICAPI llank'aq runata k'amiq. Revolusuntan manchakun. Riqsinchispas hina, paykunam flawpan, chajripi llank'aq runakunaq yukaraku. Qulqinta chaskiranaku, partiduqaqmi, nispa. Partiduqa wijsalanta karan. Chay runakunaq gamunalkunaqta qulqi chaskiku karan. waicha runa qukanapaq.

Chay yukukunay Revolusuntan tukukupan, chayrakun manan duifuyuq alukuna hina, kanipakuspura. Kay CRONICAWAN mit'al aliqaq karan. Chay runakunaq gamunalkunaqta qulqi chaskiku karan. waicha runa qukanapaq.

tukuy sunqunwanmi kaypi qilqaqnu sunqunwanmi kaypi qilqaqnu.

Ichaqa, sullulchaykuwan Revolusuntan unanchapi. Manan manchakuyku, kiska simiyuq runakunataqa, kuruta hinan serusaqku, chay gamunalkunaq d'ilchankunataqa.

Nuqayku kultur hina tigsi muyuntina qhawayku, intiq K'anchaynini phalayku, manan chay huk'ucha hina chayman yachasqa, runakunaq hinachu, suwananilla qhawayku, Peru llaqtan runayku, llaqtan runapin ifiyku.

Manan sunqunwanqa aypawan-kumanchu.

haykuya munaranku, manan chay munayninku sayk'unkumanchu.

Payunkunaq nirankucha riki, manan sasachu kanman kay revolusuntan haykuqya, chayraqtaq kalpachakusun chayqa, manataq partido politico amachakun kanchu chayqa, haykulan kanman nispa.

Chay raykullataqmni niranku, kay infiltradukuna, thalayllan, thalasun man, masichakuninchista, yuyaninchistawapas.

Manan kallpayuq kananchipaqa qawaswaranchis, ichaq pantankun.

Manan payunkunaq nirankuchu, piñ kay Revolusuntan apashan chayta, piñ qispichishan chayta. Fuerza Armada apashan, pay kikillantamqi qispichishan. Chayta mana rikuspanku, kay infiltrado runakunaq pantanku.

Kay munasqantu aypanankupaqa, riawpaqtaraq hap'inanku karan, Fuerza Armada umallikunata, ichaq nisu sasan chayqa kanman karan.

Nan chayta Apristakuna munarakuna, han tawachunku wataña chayta munarakuna, manapunin atirankuchu, infiltraduma allin qhali runata riawpaqpusa.

Chiqqa uyanta pakankuqaqmi, imaymanta ruwanku, imaymanta llawantay pantechikunku.

Astawanmi ichaq - llank'anku, infiltraduma allin qhali runata riawpaqpusa.

Chiqqa uyanta pakankuqaqmi, hinata tunpaykunku. Muyuntimpni runakunata infiltrado nispa k'amiyunku.

Kay ruwasqanku, chiqqa yuyanuyu ruwasqan kashan, chayrakun runakunatapawichinku.

Manan ichaq fuqanchisqa thunksunmanchu, kay revolusuntanmanmi

qawaswaranchis, ichaq pantanku.

Chiqqa uyanta pakankuqaqmi, hinata tunpaykunku. Muyuntimpni runakunata infiltrado nispa k'amiyunku.

Kay ruwasqanku, chiqqa yuyanuyu ruwasqan kashan, chayrakun runakunatapawichinku.

Manan ichaq fuqanchisqa thunksunmanchu, kay revolusuntanmanmi

qawaswaranchis, ichaq pantanku.

Chiqqa uyanta pakankuqaqmi, hinata tunpaykunku. Muyuntimpni runakunata infiltrado nispa k'amiyunku.

Kay ruwasqanku, chiqqa yuyanuyu ruwasqan kashan, chayrakun runakunatapawichinku.

Manan ichaq fuqanchisqa thunksunmanchu, kay revolusuntanmanmi

qawaswaranchis, ichaq pantanku.

Chiqqa uyanta pakankuqaqmi, hinata tunpaykunku. Muyuntimpni runakunata infiltrado nispa k'amiyunku.

Kay ruwasqanku, chiqqa yuyanuyu ruwasqan kashan, chayrakun runakunatapawichinku.

Manan ichaq fuqanchisqa thunksunmanchu, kay revolusuntanmanmi

qawaswaranchis, ichaq pantanku.

Chiqqa uyanta pakankuqaqmi, hinata tunpaykunku. Muyuntimpni runakunata infiltrado nispa k'amiyunku.

Kay ruwasqanku, chiqqa yuyanuyu ruwasqan kashan, chayrakun runakunatapawichinku.

Manan ichaq fuqanchisqa thunksunmanchu, kay revolusuntanmanmi

qawaswaranchis, ichaq pantanku.

Chiqqa uyanta pakankuqaqmi, hinata tunpaykunku. Muyuntimpni runakunata infiltrado nispa k'amiyunku.

Kay ruwasqanku, chiqqa yuyanuyu ruwasqan kashan, chayrakun runakunatapawichinku.

Manan ichaq fuqanchisqa thunksunmanchu, kay revolusuntanmanmi

qawaswaranchis, ichaq pantanku.

Chiqqa uyanta pakankuqaqmi, hinata tunpaykunku. Muyuntimpni runakunata infiltrado nispa k'amiyunku.

Kay ruwasqanku, chiqqa yuyanuyu ruwasqan kashan, chayrakun runakunatapawichinku.

Manan ichaq fuqanchisqa thunksunmanchu, kay revolusuntanmanmi

qawaswaranchis, ichaq pantanku.

Chiqqa uyanta pakankuqaqmi, hinata tunpaykunku. Muyuntimpni runakunata infiltrado nispa k'amiyunku.

Kay ruwasqanku, chiqqa yuyanuyu ruwasqan kashan, chayrakun runakunatapawichinku.

Manan ichaq fuqanchisqa thunksunmanchu, kay revolusuntanmanmi

qawaswaranchis, ichaq pantanku.

Chiqqa uyanta pakankuqaqmi, hinata tunpaykunku. Muyuntimpni runakunata infiltrado nispa k'amiyunku.

Kay ruwasqanku, chiqqa yuyanuyu ruwasqan kashan, chayrakun runakunatapawichinku.

Manan ichaq fuqanchisqa thunksunmanchu, kay revolusuntanmanmi

qawaswaranchis, ichaq pantanku.

Chiqqa uyanta pakankuqaqmi, hinata tunpaykunku. Muyuntimpni runakunata infiltrado nispa k'amiyunku.

Kay ruwasqanku, chiqqa yuyanuyu ruwasqan kashan, chayrakun runakunatapawichinku.

Manan ichaq fuqanchisqa thunksunmanchu, kay revolusuntanmanmi

qawaswaranchis, ichaq pantanku.

Chiqqa uyanta pakankuqaqmi, hinata tunpaykunku. Muyuntimpni runakunata infiltrado nispa k'amiyunku.

Kay ruwasqanku, chiqqa yuyanuyu ruwasqan kashan, chayrakun runakunatapawichinku.

Manan ichaq fuqanchisqa thunksunmanchu, kay revolusuntanmanmi

qawaswaranchis, ichaq pantanku.

Chiqqa uyanta pakankuqaqmi, hinata tunpaykunku. Muyuntimpni runakunata infiltrado nispa k'amiyunku.

Kay ruwasqanku, chiqqa yuyanuyu ruwasqan kashan, chayrakun runakunatapawichinku.

Manan ichaq fuqanchisqa thunksunmanchu, kay revolusuntanmanmi

qawaswaranchis, ichaq pantanku.

Chiqqa uyanta pakankuqaqmi, hinata tunpaykunku. Muyuntimpni runakunata infiltrado nispa k'amiyunku.

Kay ruwasqanku, chiqqa yuyanuyu ruwasqan kashan, chayrakun runakunatapawichinku.

Manan ichaq fuqanchisqa thunksunmanchu, kay revolusuntanmanmi

qawaswaranchis, ichaq pantanku.

Chiqqa uyanta pakankuqaqmi, hinata tunpaykunku. Muyuntimpni runakunata infiltrado nispa k'amiyunku.

Kay ruwasqanku, chiqqa yuyanuyu ruwasqan kashan, chayrakun runakunatapawichinku.

Manan ichaq fuqanchisqa thunksunmanchu, kay revolusuntanmanmi

qawaswaranchis, ichaq pantanku.

Chiqqa uyanta pakankuqaqmi, hinata tunpaykunku. Muyuntimpni runakunata infiltrado nispa k'amiyunku.

Kay ruwasqanku, chiqqa yuyanuyu ruwasqan kashan, chayrakun runakunatapawichinku.

Manan ichaq fuqanchisqa thunksunmanchu, kay revolusuntanmanmi

qawaswaranchis, ichaq pantanku.

Chiqqa uyanta pakankuqaqmi, hinata tunpaykunku. Muyuntimpni runakunata infiltrado nispa k'amiyunku.

Kay ruwasqanku, chiqqa yuyanuyu ruwasqan kashan, chayrakun runakunatapawichinku.

Manan ichaq fuqanchisqa thunksunmanchu, kay revolusuntanmanmi

qawaswaranchis, ichaq pantanku.

Chiqqa uyanta pakankuqaqmi, hinata tunpaykunku. Muyuntimpni runakunata infiltrado nispa k'amiyunku.

Kay ruwasqanku, chiqqa yuyanuyu ruwasqan kashan, chayrakun runakunatapawichinku.

Manan ichaq fuqanchisqa thunksunmanchu, kay revolusuntanmanmi

qawaswaranchis, ichaq pantanku.

Chiqqa uyanta pakankuqaqmi, hinata tunpaykunku. Muyuntimpni runakunata infiltrado nispa k'amiyunku.

Kay ruwasqanku, chiqqa yuyanuyu ruwasqan kashan, chayrakun runakunatapawichinku.

Manan ichaq fuqanchisqa thunksunmanchu, kay revolusuntanmanmi

qawaswaranchis, ichaq pantanku.

Chiqqa uyanta pakankuqaqmi, hinata tunpaykunku. Muyuntimpni runakunata infiltrado nispa k'amiyunku.

Kay ruwasqanku, chiqqa yuyanuyu ruwasqan kashan, chayrakun runakunatapawichinku.

Manan ichaq fuqanchisqa thunksunmanchu, kay revolusuntanmanmi

qawaswaranchis, ichaq pantanku.

Chiqqa uyanta pakankuqaqmi, hinata tunpaykunku. Muyuntimpni runakunata infiltrado nispa k'amiyunku.

Kay ruwasqanku, chiqqa yuyanuyu ruwasqan kashan, chayrakun runakunatapawichinku.

Manan ichaq fuqanchisqa thunksunmanchu, kay revolusuntanmanmi

qawaswaranchis, ichaq pantanku.

Chiqqa uyanta pakankuqaqmi, hinata tunpaykunku. Muyuntimpni runakunata infiltrado nispa k'amiyunku.

Kay ruwasqanku, chiqqa yuyanuyu ruwasqan kashan, chayrakun runakunatapawichinku.

Manan ichaq fuqanchisqa thunksunmanchu, kay revolusuntanmanmi

qawaswaranchis, ichaq pantanku.

Chiqqa uyanta pakankuqaqmi, hinata tunpaykunku. Muyuntimpni runakunata infiltrado nispa k'amiyunku.

Kay ruwasqanku, chiqqa yuyanuyu ruwasqan kashan, chayrakun runakunatapawichinku.

Manan ichaq fuqanchisqa thunksunmanchu, kay revolusuntanmanmi

qawaswaranchis, ichaq pantanku.

Chiqqa uyanta pakankuqaqmi, hinata tunpaykunku. Muyuntimpni runakunata infiltrado nispa k'amiyunku.

Kay ruwasqanku, chiqqa yuyanuyu ruwasqan kashan, chayrakun runakunatapawichinku.

Manan ichaq fuqanchisqa thunksunmanchu, kay revolusuntanmanmi

qawaswaranchis, ichaq pantanku.

Chiqqa uyanta pakankuqaqmi, hinata tunpaykunku. Muyuntimpni runakunata infiltrado nispa k'amiyunku.

Kay ruwasqanku, chiqqa yuyanuyu ruwasqan kashan, chayrakun runakunatapawichinku.

Manan ichaq fuqanchisqa thunksunmanchu, kay revolusuntanmanmi

qawaswaranchis, ichaq pantanku.

Chiqqa uyanta pakankuqaqmi, hinata tunpaykunku. Muyuntimpni runakunata infiltrado nispa k'amiyunku.

Kay ruwasqanku, chiqqa yuyanuyu ruwasqan kashan, chayrakun runakunatapawichinku.

Manan ichaq fuqanchisqa thunksunmanchu, kay revolusuntanmanmi

qawaswaranchis, ichaq pantanku.

Chiqqa uyanta pakankuqaqmi, hinata tunpaykunku. Muyuntimpni runakunata infiltrado nispa k'amiyunku.

Kay ruwasqanku, chiqqa yuyanuyu ruwasqan kashan, chayrakun runakunatapawichinku.

Manan ichaq fuqanchisqa thunksunmanchu, kay revolusuntanmanmi

qawaswaranchis, ichaq pantanku.

Chiqqa uyanta pakankuqaqmi, hinata tunpaykunku. Muyuntimpni runakunata infiltrado nispa k'amiyunku.

Kay ruwasqanku, chiqqa yuyanuyu ruwasqan kashan, chayrakun runakunatapawichinku.

Manan ichaq fuqanchisqa thunksunmanchu, kay revolusuntanmanmi

qawaswaranchis, ichaq pantanku.

Chiqqa uyanta pakankuqaqmi, hinata tunpaykunku. Muyuntimpni runakunata infiltrado nispa k'amiyunku.

Kay ruwasqanku, chiqqa yuyanuyu ruwasqan kashan, chayrakun runakunatapawichinku.

Manan ichaq fuqanchisqa thunksunmanchu, kay revolusuntanmanmi

qawaswaranchis, ichaq pantanku.

Chiqqa uyanta pakankuqaqmi, hinata tunpaykunku. Muyuntimpni runakunata infiltrado nispa k'amiyunku.

Kay ruwasqanku, chiqqa yuyanuyu ruwasqan kashan, chayrakun runakunatapawichinku.

Manan ichaq fuqanchisqa thunksunmanchu, kay revolusuntanmanmi

qawaswaranchis, ichaq pantanku.

Chiqqa uyanta pakankuqaqmi, hinata tunpaykunku. Muyuntimpni runakunata infiltrado nispa k'amiyunku.

Kay ruwasqanku, chiqqa yuyanuyu ruwasqan kashan, chayrakun runakunatapawichinku.

Manan ichaq fuqanchisqa thunksunmanchu, kay revolusuntanmanmi

qawaswaranchis, ichaq pantanku.

Chiqqa uyanta pakankuqaqmi, hinata tunpaykunku. Muyuntimpni runakunata infiltrado nispa k'amiyunku.

Kay ruwasqanku, chiqqa yuyanuyu ruwasqan kashan, chayrakun runakunatapawichinku.

Manan ichaq fuqanchisqa thunksunmanchu, kay revolusuntanmanmi

qawaswaranchis, ichaq pantanku.

Chiqqa uyanta pakankuqaqmi, hinata tunpaykunku. Muyuntimpni runakunata infiltrado nispa k'amiyunku.

Kay ruwasqanku, chiqqa yuyanuyu ruwasqan kashan, chayrakun runakunatapawichinku.

Manan ichaq fuqanchisqa thunksunmanchu, kay revolusuntanmanmi

qawaswaranchis, ichaq pantanku.

Chiqqa uyanta pakankuqaqmi, hinata tunpaykunku. Muyuntimpni runakunata infiltrado nispa k'amiyunku.

Kay ruwasqanku, chiqqa yuyanuyu ruwasqan kashan, chayrakun runakunatapawichinku.

Manan ichaq fuqanchisqa thunksunmanchu, kay revolusuntanmanmi

qawaswaranchis, ichaq pantanku.

Chiqqa uyanta pakankuqaqmi, hinata tunpaykunku. Muyuntimpni runakunata infiltrado nispa k'amiyunku.

Kay ruwasqanku, chiqqa yuyanuyu ruwasqan kashan, chayrakun runakunatapawichinku.

Manan ichaq fuqanchisqa thunksunmanchu, kay revolusuntanmanmi

qawaswaranchis, ichaq pantanku.

Chiqqa uyanta pakankuqaqmi, hinata tunpaykunku. Muyuntimpni runakunata infiltrado nispa k'amiyunku.

Kay ruwasqanku, chiqqa yuyanuyu ruwasqan kashan, chayrakun runakunatapawichinku.

Manan ichaq fuqanchisqa thunksunmanchu, kay revolusuntanmanmi

qawaswaranchis, ichaq pantanku.

Chiqqa uyanta pakankuqaqmi, hinata tunpaykunku. Muyuntimpni runakunata infiltrado nispa k'amiyunku.

Kay ruwasqanku, chiqqa yuyanuyu ruwasqan kashan, chayrakun runakunatapawichinku.

Manan ichaq fuqanchisqa thunksunmanchu, kay revolusuntanmanmi

qawaswaranchis, ichaq pantanku.

Chiqqa uyanta pakankuqaqmi, hinata tunpaykunku. Muyuntimpni runakunata infiltrado nispa k'amiyunku.

Kay ruwasqanku, chiqqa yuyanuyu ruwasqan kashan, chayrakun runakunatapawichinku.

Manan ichaq fuqanchisqa thunksunmanchu, kay revolusuntanmanmi

qawaswaranchis, ichaq pantanku.

Chiqqa uyanta pakankuqaqmi, hinata tunpaykunku. Muyuntimpni runakunata infiltrado nispa k'amiyunku.

Kay ruwasqanku, chiqqa yuyanuyu ruwasqan kashan, chayrakun runakunatapawichinku.

Manan ichaq fuqanchisqa thunksunmanchu, kay revolusuntanmanmi

qawaswaranchis, ichaq pantanku.

Chiqqa uyanta pakankuqaqmi, hinata tunpaykunku. Muyuntimpni runakunata infiltrado nispa k'amiyunku.

Kay ruwasqanku, chiqqa yuyanuyu ruwasqan kashan, chayrakun runakunatapawichinku.

Manan ichaq fuqanchisqa thunksunmanchu, kay revolusuntanmanmi

qawaswaranchis, ichaq pantanku.

Chiqqa uyanta pakankuqaqmi, hinata tunpaykunku. Muyuntimpni runakunata infiltrado nispa k'amiyunku.

Kay ruwasqanku, chiqqa yuyanuyu ruwasqan kashan, chayrakun runakunatapawichinku.

K'usilu hinallaraqmi
runa masichispas karan

Hinatan pacha tiyasqanchis paqariran

Hayk'aqlapis purisaykipi, sa-pallaqkipi rikukuytiki, hananq-man qhawariqtivki; allpaq sunqunta k'irriqtivki; tapurikurankichu: Imay-natas kay pacha tiyasqanchis paqari-natas chaya.

Tapurikurankichu, imaynatas Inti Tayta, wach'iriyta qallariran, chaya, imaynatas, ch'askakuna k'anchayta qallariranu chaya.

Tapurikurankichu, imaynatas killa, inti yupinta qatipasa, tutalla purin, chaya.

Imaynatapunitaq, kay Pacha tiyasqanchis paqarimuran chaya.

Aqna tiyasqanchis hinachu karan, unaymanta pachachu, riqsisqanchis hina karan.

Nawpaqmanta pachachu, unaypunchu, mallikkuna sisiranku, unaychu qantu t'ikanta pujllachiran.

Unaymanta pachachu, q'anti, pawq-pawhayinwan, t'ikaq nunanta uiyaranri.

Unaymanta pachachu, mayukuna allpaq ch'akiyinti, ununwan sajsachiran.

Unaymanta pachachu, wikuñaq ñawin, wayraq takicanta rikuriran.

Pumari, unaymanta pachachu, mikhunapaq tuqlaranri.

Imayna puniataq, kay pacha tiyasqanchis karan. Imaynaten paqari-ran.

Chay llapallan tapukuymanmi, mana sayk'uq hinalla kutchisqaq.

Hinas kanman karan:

Tiqsi mayuryintimmi, ancha hatun phuyu hinalla karan; chay phuyupin, ñaraq ch'iqiriq, ñaraq phatariq, q'us'hi karan. Chay kuyukachayñinwanimi, ch'iqiryninwanmi, llapallan pachakuna riqsisqanchismi rikurimuran.

Ichaqa nisyakichismi, manan kunan riqsikusqan hinachu karan.

Qunuq o'shihi hinallaraqmi karan; intipas rawrashaq sinku hinallan karan, ashikhuan kai inti rawrakunap karanku; kumanakamas, mana rikusqanchispi rawrashallankuraqmi.

Chay intikuna, huymanta, ch'iqiriq tinkun; ch'askakuna, tiyasqanchis pecha ima, paqarimuran.

Kay Pacha tiyasqanchisipas, ñawpaq-chu, rawrashaq sinku hinallan karan.

Chaymanta unayninanman, waranqa, waranqa huna, mayu atiy-wata puriyamuni, chiriyata qallariran. Chayqa unaqninanmanitaq, kay Pacha paqarimuran.

Manaqmi imapas, kay pachakaranchu, manaya imapas, niqad sunqunpi kawsyata atinmaraqchu karan.

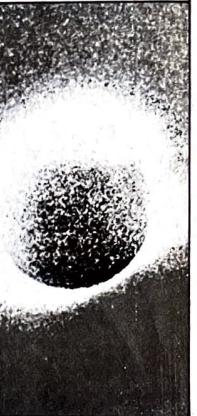
Mit'atipin, kay riqsisqanchis pacha paqarimun, chay mit'akunajd sutinmi Eras kasqa.

Chay mit'akunqa, waranqa hunu watakunap unaychakurqanku.

Chayraqmi imayniraq, kawsyapas rikurimuran. Ouchapin rikurimuran; man karan, Chay hatun chukakunad ukhullanmantataqmi llapallan riqs-qanchis kawsy paqarimuran.

Chaymi kay pacha tiyasqanchispi-hatunkray mach'aqwaykuna, hatun karay galaywakuna hina miriyata qallariranu. Chaymanta phalaq pichikwunapas rikurimuran.

Kaq kikillantataq runapas rikurimuran. Ichaqa ñawpaqqa, k'usilu hinallaraqmi karan, manan länk'anata riqsiranmu, sach'ekunap rurusqaman, mikhunapnes pallarqan, chaymanta, k'aspimanta, ruminanta chanpita ruwaspanku tarukata, puma-ta ima wañuchiqliku.

Chay ch'iqiruyipin
Pacha tiyasqanchisipas pagarimuran,
Rawrashaqmi pagarimuran.

Manan Ninata runakuna riqsiranraq-chu; chayraykun, hankullata aychata-pas, miKhuranku, imaynaten puma, utaq Atuq, miKhunku, hinallan runapas miKhuk.

Rumiq t'ugunkunapin tiyaku, chay hatun phuyu hinalla ayqipa.

Hinapi kawashaqtinkun, illapallan rikurimura, panpaq ukhunmanta phutumug ninta qhawaspan, ninamanta yachqaran.

Chay tiyanakupin, q'ufukunakupaqmi, rumita, rumillawantaq qaqsapanku, ninata riqsisqaku. Chaymanta pachan, chayqatana miKhunkutapas miKhuranku.

Nawpaqtqa, Apupaqmi kay ninata qhawaranku, Hanagmanta apachimuras q'ufukunapniq rikuranku, chaymanta pachan runapas yupaychaku.

Chay nina riqsisqankun, runamasin-

chista hutunapni ñawpachiran,

ninawamni ayichiq pumakunata,

galaywakunata ima.

Tiqsi mayuryintimmi,
Ancha hatun phuyu hinalla karan.

Parada qhatupi: qulqi rayku hamuyku

Pachakutiq, kamachikuq p'un-chaynirkupi hina, Tawantin-suyuchis qispiran hatun llaqtaman, muchuriyinti p'anpachaspa, llapan runakunapaq allin kawsaya mast'arispa.

Pikunan hatun kusi kuywan allpata llank'aranaku, Pacha Mamaq ruruchis-qankuta allinta saminchasqa, llaqtanchistaq t'ikirqan sumaq yupaychasa.

Hinamantaq paqarirqan nina qallu hina, espafil yuraq runakuna, millakuy yawarnita ch'aqhuspa, wañuya mas't'arispa, yarqay muchu-riyta apurusa, nina titita eturumusa.

Chayantaq llaqtanchis qunqu-rikunanta munaraknu, ichaq manan fit'iyyta llaqtanchista atrakanuku.

Astawnak sunqunchimanta pacha kallpachakuranchis, kay suva wasi-chakuq runakunata qarqunanchis kama, yupaychasan qashan yuvay-ninchispi, imaynatas llaqtanchis hatar-irqan. Tupaq Amarurwan, Tupaq Katarwan.

Paykun qawayniwanmi llaqtanchis kallpachakuranchis, Independencia qespihanchikama, Amrica Latina llaqtak kallpanwan, Wamink'akunawan José de San Martín, Simón Bolívarpuwan, umallinqinchikuna.

Hinamantaq, kamachikuq qat'i go-biernukanataq, manan yachareñku-chu, nitaqmi atirankuchu, allin ñannintaq llaqtanchis pusyata.

Astawnak musquycharanku llaqtak suwayllampi, mana chaninta qhaqaq-yasa, qunqapuwaspachis, hinamantaq p'aqu runakuna llaqtanchimanta wasichayunku, petrullata, antata, curita, qulqita chajranchista suwawas-pachis.

Kikinllantataqmí suwawanchis azucamichista, algodoninchista, an-choveta chalwanchista, mana allin peruanu runakunawan chawpi tutalla-pi kuskachakuspa, mana llaqtak qhawanapqa.

Chayipin kashanku Pradukuna, De la Piedrakuna, Beltránkuna, Belaundi-kuna, imaynatas millakuy runakuna, ilipinkun yupasqa kashanku.

Yarqay muchuriy rayku, llaqtanchis hatarirqan Justicia mañakuspa, astawantaq wñiuyllata taranku, Cerro de Pasco kumerunekuna hina, Qusqu kampusinu sindikatukuna hina, hinamantaq qipa watakunamanta pachan astawn wachayanchis, gamonalkunataq astawn qhapaqyanku llaqtapinsinuq kallpanwan.

Mana allin kawsaya astipataq, wakin ch'iqirinku hatun llaqtakunana, Limanmanmi astawn atipayunku qulqita mashkhaspa, llank'anata mashkhaspa, wakintaq qipantu, allinta kallpachakuspa gamunkunataq qarqu-nankuwan.

Hatun llaqtakunapiñataq obrero llank'akuna, salario chaninta maha-kuspa, sayarinku.

Chaytu yuyaycharanku wamin-kaunkuna PLAN INCA paqarichimus-qankupi, hinamantaq kinca p'unchay, qhepa wajcha killapi, waranqa isquin pachay suqta chunka pusaqniyuq watapi, Suntur Wasimán, kamachikuq chayranku.

Chaymantan pachan allinta kamachikunaku llaqtay rayku, paywan kushkachakuspa runirkunapaq, mu-sug kawsaya qispichisa.

Llape wajcha llaqtakuna hina, subdesarrollado tarikuspa, Tercer Mundo llaqtakunawan tantanakun-chis, huqanchis hina wajcha llaqtakunawan.

Paykunawan kallpachakuspan, qha-paq kamachikuq llaqtakunantu say-chisun, manafia Pacha Mamaq quwasqanchista suwawanchispach, ch'ula kallpauq hina hatarinanchis-paq, musuq kawsaya tarinachis-kama.

Parada qhatupi tarikusataq, yu-yaniman hamun imaynatas kawsas-hanku, qay thatukun llaqtamasinchi, runakuna, paykunawanmi rimayku.

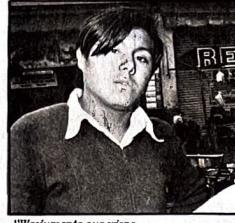
Rufino Ortega waynan, payta tariyku empliente cartellita qhatupi, rimariy gallarinaypaqtaq tupuvanku, maymanta kaykus, pikunataq kayku chaytas kikin tapuyllataq ruway-

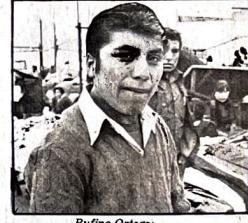
Tudus Santus p'unchaypi,
llaqtaykupi q'uchuri kuyku.

"Kay taytaya
qhatupi,
yanapakamullanin".

"Wasymanta ayqerisa,
Limaman chayamuran!".

Rufino Ortega:
estudiuy huni achinaypaq,
hamurani.

"Wasypipi, luhuy rantikusqayta
suwaywanku".

"Qusqu llaqtayta,
kutikapullasqam!".

"Mullaqapi papa,
chajrayta, sullak'ayyan
saqipuni."

wanku llaqa rimasqayku runakunapas.

CRONICAWAN mit'alí qilqamanta hamuyku, chayraq rimayninkute pashkarinku, nisqay hina kay waynaman tupayku imaryakun llaqtanta saqhi-run, imaynatas Limapi llank'ayniwan kawashan.

Chaytan Rufino waynan niwan-ku, Pumakanchis distritumanta kani, kay llaqtaya tarikun Jauja provin-ciapi, Junín departamentu, fian kay Limapi, kani iskay wataña, estudiuy tukunaypac hampuni, Labartha ya-chaywasipin, segunda afiuta t'uchachis-hani, sapu tamani rini, p'unchaynин-pataq emoliente qhatun, estudiuy tukunaypac qayapascha llaqtayman ripusaq, sulki'aykunamanmi yanapa-na.

Yapamulantaq rimaynini, Lima-mantan mis'chikuni p'achakunata, dishku takikunata, waynuchakunata uriyapataq llaqtaya yuyinara, qul-qillapaqmi kay Lima kasaq, anchachus-Cronicawán mit'alímanata pacha yanapa-na.

Hina purispatas achuykuyku cuta-ma qhatuna, chaypi tariyku wayna Santiago Benavides Cornejuta, Arequipa-pamanta kasaq, iskay chunka isqunniyuq watayuq, rimaywanku-taq kikin qhatunu, hinatan paskari-mun rimayninta "kay qhatua taytaymantan, yanapakamullashan cutama thalata", hoqayku Tumi-pampa distritumanta kayku, La Union provinciamanta, kay Lima llaqtapitaq iskay chunka pisqayku-watañan tiyayku, ichaq rillayunku llaqtaykuta, qulqita allinta llalikuspa.

Pawkar wara puquy killapaq kutikapusaq wasiyta, manan yacha-kunichi kay llaqtapi, yana hawiyta musquyniyipis yuyallan.

Hina purispatas achuykuyku cuta-ma qhatuna, chaypi tariyku wayna Santiago Benavides Cornejuta, Arequipa-pamanta kasaq, iskay chunka isqunniyuq watayuq, rimaywanku-taq kikin qhatunu, hinatan paskari-mun rimayninta "kay qhatua taytaymantan, yanapakamullashan cutama thalata", hoqayku Tumi-pampa distritumanta kayku, La Union provinciamanta, kay Lima llaqtapitaq iskay chunka pisqayku-watañan tiyayku, ichaq rillayunku llaqtaykuta, qulqita allinta llalikuspa.

payqa niwanku Huánuco llaqtamanta kani, provincia Dos de Mayo, runa similitudin. Cesarea Paríwan, tariyku millma p'achata qhatupsa, chaynatan rimaywanku.

Iskay killallaraqmi kaypi kashan, Yerbarteros kinrayinpi tarikumuni llank'ayta, rikuwasqayki hina, pastel-kunant qhatuni kay karreti llapi, chaymantan chanchaywanku waranqa pisa pachay sulista, mikhuna-puñuna.

Tupallaykutaqmi mama Cesarea Paríwan, tariyku millma p'achata qhatupsa, chaynatan rimaywanku, "Ari uyarinin Cronicawán runa simipi qilqasqankuta, manan yachanichu qilqa Hawinaychayta chay rayku manan rantiñichu, ichaq allinta kamachi-kamushanku runa siminchi mas't'ari-kunapqa.

Puno llaqtayipas runa simillipi rayku, kay Limpaitaq wasiyipas rimayku, kay Limpaitaq wasiyipas rimayku, kay mis'k'ut runa siminchi, rishan kay llaqtapi tiyayku, kinsa quicuñayku Universidat haykunayku-paq allin hunt'achinayku-paq allin kawsay-nyukuta, yachaykuyku llaqtapi, vacacionispi pasallayku Qusqata iskay kinsa kilapak, hinamantaq Lidia Cruz Qusqu Rayminta yuyarispa yapanum rimaynikiuta, "Kusikuni kay kamachikusqankuma, Runa siminchi mas't'ari-kunapqa, Qusqo llaqtayta apachinip, napaykuyniuta Inti Raymi p'unchaynipi llape llaqtaychis-miñchis allinta qochurinkunakupas, flawa-chuntaq llaqtanchis hatun kawsayan.

hayqupuskuq inaspataq llape ranti-ryayku, qasqaykuta qalarapuwasaku, chay rayku qosyaptapis ninin Puno llaqtay-kuta ripusaykupa, chaynata qhepas-hayku, Kaymanqa hamurayku quiqi-rayku.

Mercado Mayorista ukhunpiñataq rimaypakyu iskay sumaq sipaskunata, Qusqu llaqtamantan kasqaku sutinkutak Lidia Cruz Loaiza, Virginia Herrera-pawan, paykuna pashkanku rimaynikiuta Cronicawan mit'alapqa;

Taytaykunawani hampuryaku kay Lima llaqtaman, llank'anay rayku fiuqaykutaq qespihuykuqka secundaria estudiuykuta, kunan wata qhawan-chaykuyku Universidat haykunayku-paq allin hunt'achinayku-paq allin kawsay-nyukuta, yachaykuyku llaqtapi, vacacionispi pasallayku Qusqata iskay

kipayayku, "Kusikuni kay kamachikusqankuma, Runa siminchi mas't'ari-kunapqa, Qusqo llaqtayta apachinip, napaykuyniuta Inti Raymi p'unchaynipi llape llaqtaychis-miñchis allinta qochurinkunakupas, flawa-chuntaq llaqtanchis hatun kawsayan".

QASARARINA

qusqu yupaychana taki

CORO

Qusqu, Qusqu willkasqan sutiyki
qillipukiptao wiñay Inti.
Tisimuyun Ohasqunpi apasus
taki hina haylliq unchan.

Atipaywan sanayki hark'apaq
llaqtakunan napaykusunki.
Suyutaqmi ayllyukiwan samisa
matuykiman pilluta churan.

ESTROFA

Qusqu, inka llactaq quillanan
kawsayniykipata musuq laliriy,
sunquykitaq qhawapan k'anch' aspa
walla hinan sayarin qhawaq.

Lapan suyukuna sayarichun
quyllurpa yarawinwan wach'isp'a.
k'umuchisqa sunturwan wiñay.
(Luis Nieto qilqasqan)

(Runasimiman astasqa: Academia
Peruana de la Lengua Quechua).

CUSQUEÑITA

Cusqueñita munay sap'a,
tukuy sunquchu munawaranki;
tukuy sunquchu munawaspapas;
amarí waqachiwaychu.

Ripushanin, pasashanin,
sinchita runa rimakuwaqtinchis;
ripushanin, pasashanin,
sinchita runa rimakuwaqtinchis.

Kutimusaqchus, icha manachus,
kutimusapas, kutimusaq
ima p'unchaysi, ima pachas,
ima p'unchaysi, ima pachas...

Akhnaku yana phuyu,
yanallaya, yana masin
tukuy sunquchu munawaranki;
tukuy sunquchu khuyawaranki.

(Llaqtat takin)

Atuqmanta, hanp'atu-mantawan willakuynin

Hui Atuksi kasqa, hinaspas tutantin mana puñuy
unu ujyaq chayaykusqa, chaypitau
hinata nisqa:

— Manan fiuaq hinaqa pipas
p'itamanchu —
Pisqa yarqasqa alkukunan qatwashi
shranku. Ch'illimiyllapitaq kaypi
rikukuni, mana imapas kanmanchu
hinaraq.

Imas qan hanp'atumanca kanman
karan, fiuaq hina rikukuytiq;
waññakupuwaqa kara ...

Hinatas Atuq, hanp'atuta nisqa.

— Wirachqa Atuq, ama nisqayki
mantu rupukachyu, manan allinchu
hina mana imamanca wiñapachay
... Imapas kanmancha, p'itaspa
imapascha llalliruykim ...

Nisqa nisqa, Hanp'atu Atuqman,
Atuqfiataq, hinata kutchisqa:

— Ama rimaypawaychu, way suytu
- nisqa, imataq qanri ruwayaq ka
tayllasqaykipiqanqa p'itanki, manataq
kuyurkipaschay.

— Llwicha, runakuna imacha
asipyawmanan, p'inqawankumancha
ganwan p'itaqtiqa.

Ichaga ama llakunaykipa, nisqayki hina
p'itasun, asirkunallaypapas, p'itasun.

Amaña umaykay, Atuqta llallirusaq
nisqa niñaykipaq; amaña rimasqaykipi
phukupakunaykipaq.

Hinatas Atuq, Anp'atuta nisqa.

— Way, apusakupi wiraqucha, manana
fiuaqqa chiqataq qharpinipas, manana
qan hinachu rimaqtiy kanipanqui.
Imapin fiuaq qharsiwaywan qan
kanikusqaykiwan riñch'akunu.

Nuqataq riñqaywanku, ichaga
manama ayqiwanku, qanta hina,
pitaq mana ayqinchu, kar ... kar
... kar ... nispayki urqunkunata,
ima karkaryaspa puriqityki. Supaychay
karkaryaspa kanman. Yanqachu
chaywan wiñarinraq ...

Phiiqa tukupas, Hanp'atu, Atuqta
nisqa:

Amalla k'amikuwaqcha hi, manan
chu allin runa hinala, phiñakuyin
chista allachusunman, sumaq suqullawa
wan, allin rimayllawan.

Allinfiacu kashashu churakunana,
phawaq Hanp'atu, phalaq
wiraqucha, churakunipanichu.

Hina kanga chayay tupananchiskha
macha kanga ...

Chaya nispataq Atuq ripukupasqa.
Tutastini Atuq mana puñuya
atisqachu, llalliruwamantaq, nisqa;
chaymanta pay ukhullapaq nisqa, pispa.

Atuqta llallirunman nisqa. Chayta

yuyaymanapas tutantin mana puñuy
tutu atisqachu.

Pacha illarytas, K'lllichu wayqinta
maschaska, hinaspas nisqa: Hanp'atu
wanmi p'itaypi Allinakusaq, chay
mi, qan fiuqamanta chaninchapuy
kanki.

Sichu hanp'atu, ima ch'iqimwan
pas llalliruwashanman chayqa, phalas
qaykimanta urayramuspa hanp'atuta
mikhukapunki. Allichu wayqiy, yan
pariway, nisqa k'illinchuta.

K'lllichufataq nisqa: Allinla kakuy
wayqiy, manan qantaq pipas
llallisukimanchu.

Nuqan chaninchasaq p'itasqaykita.

Mana ch'iqmi kanqachu, Hakulafia.

Hanp'atufataq, unayqa riqisqa huj
alquta Yanqarachata sutiyuqta.

Paytas nisqa: Atuqwanami phiñachi
narukuyu, hinaspas, p'itaspa llallina
kusadu, chayqa, qanlla Taripaq hina,
pi llallisqanta chaninchapuway, ama
ch'iqmi kananpaq.

Imaynapias llalliruwashanmar
chayqa, chakinmanta wayichay
muk'urapiway.

Yanqarachataq, nisqa : Allintan
nishanki, fiuan sujnyaki kani,
hinapan yanapasayki.

Manan chay Atuq llallinqachu;
manan chay suwa atuq llallinqachu.

— Kusila haku, nacha chaypiña
kashanku.

Hinta riampandus, iskayninku
puririya gallarisqaku.

Inti ilusqaytaq, iskaynchin Chanin
chaqkuna, K'lllichuwan, Yanqarach
puwan, ch'ulla silla sisqaku:

— Way ... p'itaychi nisqa —

Hinaspansi Atuqas, Hanp'atupas
p'itayta gallarisqaku.

Atuksi nisqa, phawarisqaraq,
maynta, qurakunata ima ichisqa,
hanp'atua llallinapanqa aswan tukuy
kalpanwan p'itasqa.

Hinatas p'itashqañtaq, fiawpaqcha
llanpi, waq ... waq, nisqa hanp'atu
takisaq.

— Imaynataq, icha Hanp'atu
fiawparuwanan, chaych'u fiawpaqniyi,
waq ... wayqay.

— Hinatas Atuq yuyaymanasqa,
hinaspas aswan usqylla p'itarisqa.

Astawan p'itacintaq, astawan waq
... waq ... Hanp'atu takisaq,
fiawpaqnilanpi uyarikusqa. Astawan
p'itacintaq, astawan Hanp'atu waq,
wayqasyaq, astawan p'itan, waqniq
uyarikulantaq.

Chaya nishu sayk'usqaña, mana
samayta atispansi chayurasqapuni.

Chayurasqanman hina, hujmanta
waq ... wayqashaq, hanp'atuta
taririsqa, samashqañtas taririsqa.

Millyata p'inqarikuspa, Atuq hina
ta rimariyta qallarisqa:

— Llalliruwanmi hanp'atu, chakiy
arvirukusqa raykulla, manachayqa
rikuanmanpaschu karan.

Imaynatas Hanp'atu, Atuqta
llallirunman karan, mana iñipyapmi
rik'i ...

Hinas kasqa.

Kay yachaysapa hanp'atu, llapallan
hanp'atu masinkunata huñusqa, hinaspas
chaskita hina churasqa, liw
qannintipi; sapa Atuq chayramusqa
kayphiñachinaku Hanp'atufataq, chay
challamantaña ichiyusqa Atuqta
llallinpanqa.

Hinas kasqa.

Hinatas kay yachaysapa hanp'atu,

Atuqta, p'itaspa llallirusqa ...

Kay yachaysapa Hanp'atun
Atuqta p'itaspa llallirusqa.

Manan fiuaq hina
pipas p'itamanchu ...

Kallpaykipin unayrapa,
kawsayninta
kay takisqa, taririnqa.

QUSQU CHURIN

Ñuqqa Qusqu apamurqayki
Layu quchaypa ch'inkil unantan
sumaq halipayki qarpaykunaypaq
llapa chajrayki t'karimanaq.

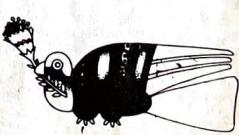
Ñuqqa Qusqu yachanterni
willkanutaypi Laramaniyapa
quri chuyantas qulqi chuyantas
apamurqanku Quri-kanchaman.

Ñuqataq Qusqu chaychimuyki
runa suqyata kawsashallata
Tawantisuyu, hatun qhasuyki,
wataq thantasaq ch'usaqqa kacrin.

Qantaqmi Qusqu chaskiykuwanaki
sut'i yuyayta llasq chayta
musuq ukhupi chayraq kashaqti,
chiraq yachyta t'awqrischaqtaq.

Qanmi, qanpunin, kallpayuq llacta,
kawsaynayki tasaq saphincharkanti
hamawt'aykita hurquwaranki
qhapaq sutiyki hananchanaypaq, ha
ñink' a runa runa wiñay kanaypaq.

ANDRES ALENCASTRE G.
Qilqasqan.

Mana sayaytan Reforma Agraria puririshan

MAKINKUWANMI PUSHKASHANKU

KAY SARAN TARIUSOANKUTAN
REFORMA AGRARIA PUOCHISHAN.

TAWINTINSUYU Manaq es-pafolkuna, Peru llaqtanchisman chayaramushaqtiñra, han kay Peru llaqtanchispi apuschanckisuna alpata ayinrikuspa llank'arunkuña.

Chay llank'asqankunawan allpaq ruruscqamni llapallan Tawintinsuyuq tiyaq runakunapad karan; manan pisikaya resirkankuchu.

Ichaga, manan kay llank'ana, allpakuña piçpapachu karan. Llapan llank'asqankunaman karan, paykuna yanapekuspa rururakuchu.

Mink'ata ruwas-palataq, alpata llank'aqku, peykunura yanaiparikuspa. Q'uchurikuspan llank'aqku, takispa, qhashwaspan llank'aqku.

TUMAQAYA CHAYAMUSQAN

Espafolekuna chayamutqintikutaq, llaqtamachinchis allpankunata rakirunku. Chaymantu pachan paykunapad runakuna llank'ata qallaran, hinatan kamachikuqu.

Manafan kay llank'anapi ni q'uchukuypas, ni kusikuypas karantinachu. Istaw sasa llank'ana rikhiruran; k'asitaqmi, magantaqmi, tusukuy rantiyata mirandran.

Chaymi mit'apas, runakunaq mu-chuñyanpaq sayariran.

TUPAO AMARUQ SAYARISQAN

Nishupunin kay runaq muchuriyin karan, chay raykun Qusqu llaqtapi, Tupaq Amaru sayariran. Wayqiy, panan amachananpa.

Awqanpanmi sayariran; paywan kushkaten llapallan warmi qhari sayariranku. Chay Sinchikuan sutinmi kashan, yuvashaymi hina. Micaela Bastidas Phuyurhawaq, Pedro Vilca Apaza, chaymantu kashan Tomasa Titu Condemata, Diego Cristóbal Tupaq Amaru, Antonio Oblas.

Chay awqanakuyman sayariqtinku, waranqanpi wañusqa runakunata yupakuran.

Ichaga, kay Tupaq Amaruvan sayariq runakunatenpasfu kuna awanakuypi llalirranku.

Hinapanmi Qusqu llaqtapi, wayapatapi, ilepan umalliqunkuna llaq'aran-ku.

Hujkunata wafuchinku siquspalla, hujkunataq ñawintaq sikk'ranku.

Tupaq Amarutan Ichaga, wafuchankupaq, hawpataraq ñawintaq sikk'ranku, galluntapas kuchuranku, chay-

PAYMI NIROQ:
KANPISUN MANAÑAN GAMONALKUNAN WAJCHA
KAYNIYKITA MIKHUNOA KUCHU.

mantataq panpapi chakatasqa, makin chakin watasqata, tawa uywakunawan sad'ranku. Chaymantataq aychankunata ruphachiranku. Aychan ushaman tukuqtintaq, wayrawan apachiranku.

QESPIYPACHA

Chaymanni qespiypacha chayamán, Independencia sutiyuq reg-sinchis.

Ichaga, llaqtamachinchispa muchuriyinqa, kaq, mana tupayusqalla karan. Gamonallataq llapallan alpata kunate hapi'yapurqan, hujmantataq k'asitaqunkuna, paykunaq llank'atira yafallranku.

Kaqllan laikukuypas karan, phutuy-pas ñawpap hinanal karan.

Hinatan tiyarchis, Unay wataku-ni hitata yiranchis.

Chay watakuña puririyinpi, k'asitaqunkuna hujmantataq marya-ranku. Chay mañakusqanku raykun, hujmantataq wafuchuytarinku.

Manan ñawpap kamachikuquka Reforma Agraria kananta munarakuna chu.

Paykuna, kikillanpataqmip allpauq karunku, k'asitaqunkuna gamonalkuna karunku.

Chay raykun, chay qaphaq kayninku raykun, llapallan llaqtanchispi kamachikuqu, hinallataqmi kamachikuqu Parlamento nisqanchismi, Poder Judicial, nisqanchismi.

Chay raykullataqmi, llapallan kamachikuunas (Ley nisqanchi) allpauqunkuna yanaparganku, k'asitaqunkuna t'ustuspan.

Imaynapipas kay llaga runuskuna, qapariqunkutaq Chaninchakuna (Jues nisqanchi) allpauqtaq yanapaqku, k'asitaqunkuna muchuchispanku. Chaymi llaqtaruna kasqanku raykun, wajcha runa kasqanku raykun, mana hayk'adpas kay llaqtanchis kawsayinpi, imapas kamachikuquku. Chayqa runakunalla kamachikuqu.

Manan llank'asqankunata imatas pa chaskichu; ichaga, huch'u chajira hapi'son raykun, gamonalpa allpanta llank'ana karan.

Hinatan mana kawsaytaq, k'umuchisqa ima. Ichaga manan unaychuy imapas.

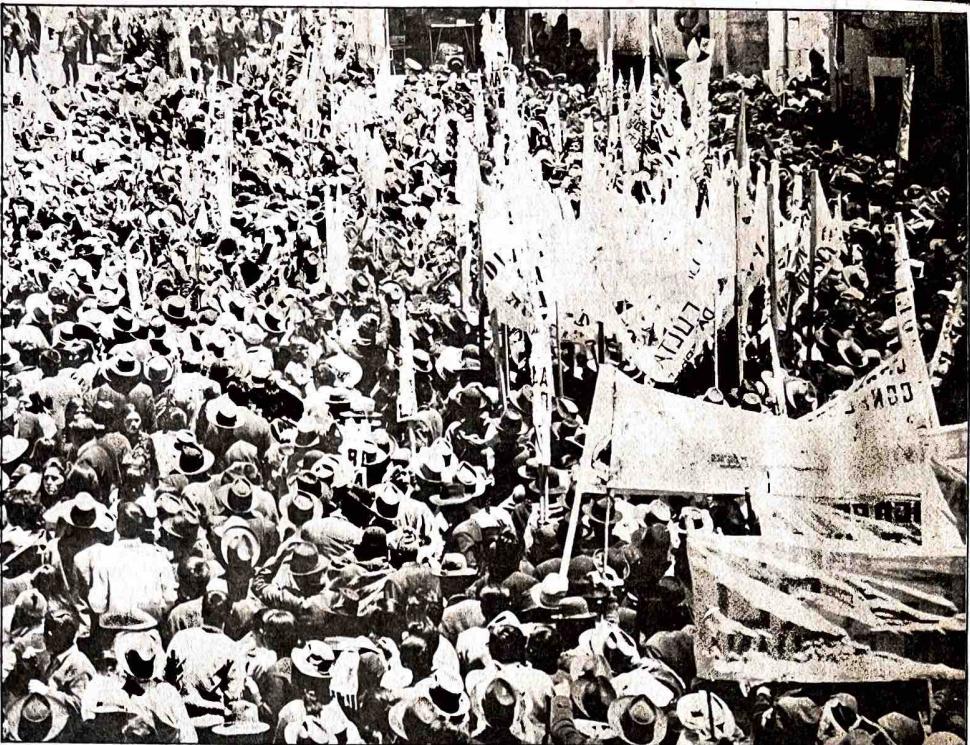
REVOLUSIUNA PAQARYINN

Kinsa p'unchay, Quya raymi killa, waranqa isqu pachaq sucta chunqa nisqanuyq wata, chayeytataq (3 de octubre de 1968), revolusioñchis pagirimurun Wamink'a Velasco Alvarado runallpaq.

Paymi, mama allin kamachikuunka, llaqtanchismana qarqaran, manahan hina kawsarytaq atsunmanchu, amapa. Revolusioñchis runawanchis, amapa

llagatanchismana qarqaran, manahan hina kawsarytaq atsunmanchu, amapa.

Chaymantataq kinsha qarqaran

CH'ULLA SIMI, CH'ULLA KALLPAN,
REFORMA AGRARIATA NAWPACHISHANKU.

ha kanankupaq, nuanpaq, amaria kankuna wajchakuqapayankunapaq, y chunka tawayuq mi killapi, waranqa a chunka isquunpi pagarichimuruyuqta, Reforma gallariran. Chay tawa pachaq wata yachinchispi tiyachin.

Reformammi Reforma gallarimunni chayta encomendero chista, tukukapuqanpisu runata participacion en la politica y social del

AGRARIA

Agrarian iskay na: Huji mit'apin, llank'aqunaman wakakunawan sutiyuq riqsisqan kamachikusqan-

ka kay Reforma l'apkuna, llapallan man chayqan, shanku Empresas has, nisqanchis. presakuna nisqapachaq allpauq hankushku, Coopera Producción, tawa pachaq supta operativa Rikhurin, qanchisnuyuq kincha chunka (17'797,336has), nisqayuq waranqa chunka suqtayuq waranqa chunka suqtayuq waranqa tawa pachaq iskay chunka pusaqiyuq eksareanta (476,428 Has).

Chaymantata rakillantaq chunka qanchisnuyuq waranqa qanchis pachaq paykunamanmi rakikun pachaq iskay chunka pusayuq waranqa pisqa pachaq tawa chunka tawayuq

adjudicacionkun, ruvakunaman, mayrilla k'ay tukukuykama, kay watapi (31 de mayo de 1975). Ichaga Intiraymi killapampaq, iskay chunka tawayuq p'unchayinpar, rakikulam, qachaq yega tawa pachaq pisqa chunka warana eksareanta (450,00 Has), chunka qanchisnuyuq waranqa pisqa pachaq isqun chunka hujiniyuq panakakunapaq.

Kay llape rakiyunkawan, llactan-

PERU SUYUNTIN RUNAKUNAN REFORMA AGRARIA
KAMACHIWAN KUSIKUNKU.

chunka suqtayuq waranqa tawa pachaq iskay chunka pusaqiyuq eksareanta (476,428 Has).

Chaymantata rakillantaq chunka qanchisnuyuq waranqa qanchis pachaq paykunamanmi rakikun pachaq iskay chunka pusayuq waranqa tawa chunka qanchisnuyuq waranqa tawa pachaq hankushku chunka hectariasta (617,270 Has.), chunka isquuniyuq waranqa isqun pachaq isqun chunka hujiniyuq panakakunapaq.

Chaymantata rakillantaq chunka qanchisnuyuq waranqa qanchis pachaq paykunaman, mayrilla k'ay tukukuykama, kay watapi (31 de mayo de 1975). Ichaga Intiraymi killapampaq, iskay chunka tawayuq p'unchayinpar, rakikulam, qachaq yega tawa pachaq pisqa chunka warana eksareanta (450,00 Has), chunka qanchisnuyuq waranqa pisqa pachaq isqun chunka hujiniyuq panakakunapaq.

Kay llape rakiyunkawan, llactan-

chispis masichaska kanpisunaman, hant'achikuna chunka hunu waranqa eksareanta (10'000,000 Has.) chaymantata alkullantaq sapanka ch'ulla runakunaman rakikusqa kamachinan hina.

EMPRESAS ASOCIATIVAS CAMPESINAS (CAP - SAIS)

Kay Empresas Asociativas Campesinas, nisqanchis, kallpapay hina sayarishan, kaqlataq sayarishenku Comunidades Campesinasuna, Kaq llactamni pisi allpauq runakunapas sayarishanku.

Kay Empresas Asociativas paqmi, hujunamanta l'awpaqtaraq paykunapaq, imapas ukunqa (Chaytan prioridad sutiuwan riqsinchis).

Chay allin masichakunawanmi, chayraq allpachistaq, qarpana unukunapas allin llank'aqas kangana. Hinallataqmi kanqaku maquinarias e instalaciones, llapallan runakunapaq.

Hinakusikuta Reforma Agraria Peru llactanchispi puririshan, ichaga, kay kamachi Reforma Agraria pisin kanman karraq llactanchispi, sicasu mana Ley General de Aguas, kamachita qunku-

iskay phatmiyipin kay Empresas Asociativas, mast'arkun:

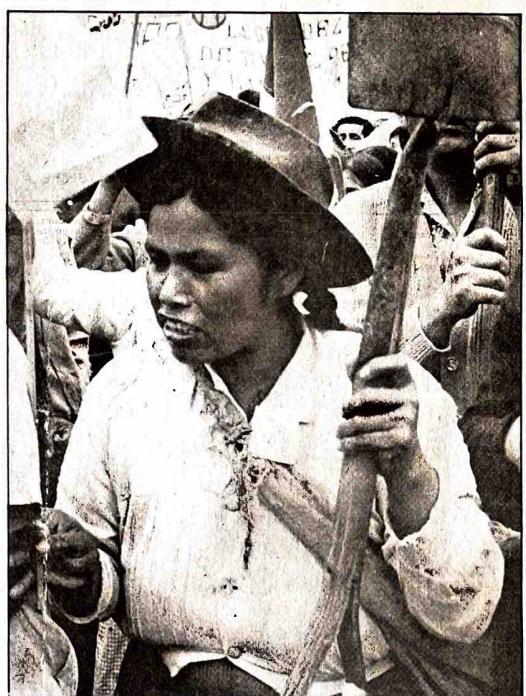
1.- Hujinimi Cooperativa Agraria de Producción (CAP) nisqa, mana t'aqana kay cooperativakuna. Chaymi niyta munta kayta: llapallan allpaku, llapallan tarpunkuna, llapallan makinariakuna, mana t'aqirkuya atikummanchu, llapallan runakunamaq. Kaqlataq Cooperativa mafakuyunkuna llapallankupaqmi.

Ichaga Cooperativistakuna kanku, alipapi llank'aq runakunalla, maynaytakamchi sut'icasqanman hina.

2.- Hujkataq Sociedades Agrícolas de Interés Social (SAIS), nisqa, kaiyipas alipa, waka, makinaquna imma rakinan. Manan ch'ulla runallapachu: llapallan runakunamaq.

Kay SAIStan, hant'achikuna llapallan kanpisiunu kumunidadiakuna, hujak Cooperativa de Servicios, sinqawan.

Hinakusikuta Reforma Agraria Peru llactanchispi puririshan, ichaga, kay kamachi Reforma Agraria pisin kanman karraq llactanchispi, sicasu mana Ley General de Aguas, kamachita qunku-

WARMIKUNA O
KALLAPANWAMI
MUKHU QURITA
RURUNOA.

manchu karan chayqa. Kay kamachi unuyuq runakunata tukupan.

Kay Reforma Agraria raykun, kaykuna paqrimun:

1.- Gamonalukuna qhapaq kaynin-mi, kallpankupi pi'sipanku.

2.- Awyan allin tarpuna allpaku, tan kanpisunaman rakikun, Empresas Asociativaspi masichakusqankunaman.

Ichaga manan tupayunku pisislla chayrayuq runakunawan. Allin llank'aqun.

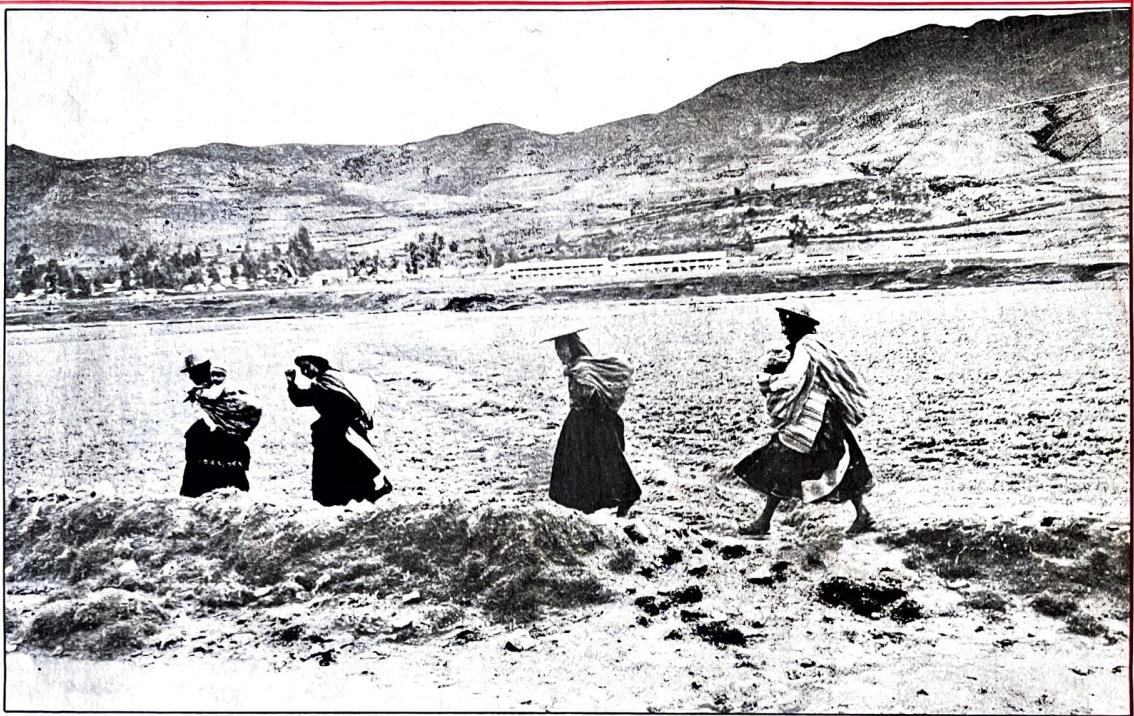
3.- Llapallan kanpisunaka huj kallpallapi masichakunku, hinaspataq paqarchinku Confederación Nacional Agraria (CNA).

Chay raykun, iskay chunka tawayuq, p'unchaypi, Inti Raymi killapi, waranqa isqun pachaq surta chunka isquuniyuq watapi, Wamink'a Juan Velasco Alvarado niran: "KAMPIÑU MANAN KAYNIYKITA MIKHUNQAKUCHU".

Kay nisqapach suqqa huna waranqa runakunata qespichin.

Chay runakunata qespipiynimi, mana sayaq puririshan.

Purispallan ñanta mast'arinku

‘May kharu ñankunatan kay warmikuna puririnku?’

Wasi t'ugunta wañuy qhawashanman hinaraq
kay machula irqikunawan llakitapuni qhawashan.

Husut’allanmi musqukun kharu—kharu ñankunata

Kay maman irqintin,
uywakuna hinaraq asnuta
qatishanku.